

ქართული მუსიკა

№38 (302) 30 სექტემბერი – 6 ოქტომბერი 2015 წ.

ვასი 1 ლარი

აიდენტურა, ხელოვნობა, პოლიტიკა

„შენ – უკუდაეყბის ჩამონადენი, მშვენიერებაც ხომ შენით ითქვა: დადება შენდა, ჩემი ნათელო – ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც!“

კარის კარის

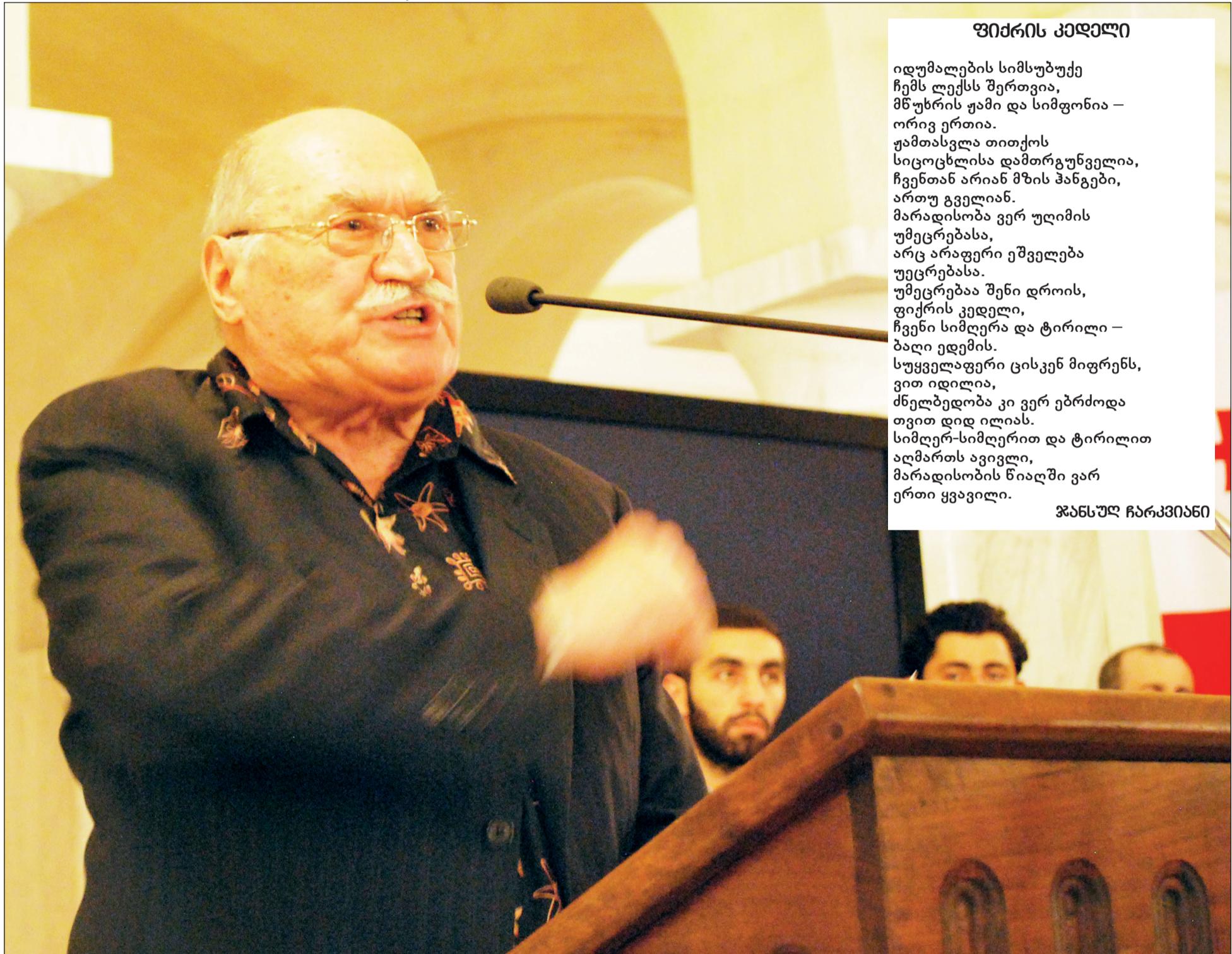
დავით საგანილიძის ყოველთვიური
ხელფასი 27 ათასი ლარია?!

» ვ-9 გვ.

ეძინის, პიზნესხანის, იურისტისა
და ეპონომისტის ახდენილი ღცევა,
ანუ რას ამბობან კულტურული
უმრავლესობის ყოფილ ღილარზე

გენერო ლომი, დაგადების ღლეს გილოცავი!

ფიქრის კადენი

იდუმალების სიმსუპუქე
ჩემს ლექსს შერთვის,
მწუხრის უამი და სიმფონია –
ორივ ერთია.
უამთასელა თითქოს
სიცოცხლისა და მთრგუნველია,
ჩვენთან არიან მზის ჰანგები,
ართუ გველიან.
მარადისობა ვერ უღიმის
უმეცრებასა,
არც არაფერი ეშველება
უეცრებასა.
უმეცრებაა შენი დროის,
ფიქრის კედელი,
ჩვენი სიმღერა და ტირილი –
ბალი ედემის.
სუსველაფერი ცისკენ მიფრენს,
ვით იდილია,
ძნელდედობა კი ვერ ებრძოდა
თვით დიდ ილიას.
სიმღერ-სიმღერით და ტირილით
აღმართს ავივლი,
მარადისობის წიაღში ვარ
ერთი ყვავილი.

პასუხ ჩარკვიანი

„ვარო მერაბიშვილება ცისიძან „ნაციონალებს“
შემოუთვალა, მვალაზე ვიზუალო...“

მსოფლიო
აღლითიკური
თამაშების
ერთული
ასევეშემაგრი

„თუკი მიშას საქართველო
მოქალაქეობას
შეუწყვეტს, ამით
„ნაციონალობის გან“
„ჩახსნია“, მაგრამ
ეს ბევრს არაფერის
ნიშანს, რადგან
მოქალაქეობის
შეწყვეტის შემდეგ,
სააკაშვილის
ნინააღმდეგ სისხლის
სამართლებრივ
დევნას ველარ
განახორციელებს, მოკლედ,
თუკი ხელისულება ამ ნაბიჯს
გადადგმს, სააკაშვილის ნინააღმდეგ
არსებულ ყველა დანაშაულებრივ თემას
წერტილი დაესმევა.“

» ვ-2-3 გვ.

ანი მირონიძის თამაში გაცემადები
„დაკუთახები მოსახლეობას უყვარს!“

» ვ-10 გვ.

დემურ გიორგელიძე:
„ძვიებანა » ვ-12 გვ.
პატასტოროვი ულ
ედგომარეობაშია!“

ერისთავის ქართული
ფესტები » ვ-14-15 გვ.
ძალაქი ნაზარეთი, სადაც
მაცხოვარი დაგრადა,
იგირიელებრა დააარსეს?!

„შენ – უკვდავების ჩამონადენი, მშექნიერებაც ხომ შენით ითქვა; დიდება შენდა, ჩემი წათელო – ქართულო სიტყვავ, ქართულო სიტყვავ“

კარი გულაძე

ლეიტურისტურა.
ქელიშვილი. ჭრილის.

■ ■ ■ ახალი ლექსი

უიქის კალები

ჭრილი ჩამონადენი

სახალხო პოეტი, რუსთაველის
პრემიის ლაურეატი

ვაშა, სიცვარულს!

ვახ, ბოროტება გაქრება როდის,
ან როდის წავლენ კაცება ქონდრის?
სიყვარული თუ ღმერთიდან მოდის,
მაშ, სიძულვილი საიდან მოდის?
სიძულვილია ფკუიდან შეშლა,
ცეცხლმოკიდებულს ჩამოჰგავს შეშას,
ხო, გამასტენდა, არსებობს ეშმა,
ეშმა, რომელმაც სიცოცხლე ვერ შეა.
გუშინდელი დღეც ხალინდელს ერთვის,
სიყვარული ღმერთიდით მკვეთრი,
ვამა, სიყვარული –
ის გახლავთ ერთი,
დიახ, ერთია, ვითარცა ღმერთი!

უიქის კალები

იდუმალების სიმსუბუქე
ჩემს ლექსს შერთვია,
მწუხრის უამი და სიმფონია –
ორივ ერთა.
უამთასვლა თითქო
სიცოცხლისა და მართველია,
ჩვენთან არიან მზის პანგები,
ართუ გველიან.
მარადისობა ვერ ულიმის
უმეცრებასა,
არც არაფერი ეშველება
უეცრებასა.
უმეცრება შენი დროის,
ფიქრის კედელი,
ჩვენი სიმღერა და ტირილი –
ბალი ედემის.
სუველაფერი ცისკენ მიფრენს,
ვით იდიობა,
ძნელბედობა კი ვერ ებრძოდა
თვით დიდ ილიას.
სიმღერ-სიმღერით და ტირილით
აღმართს ავივლი,
მარადისობის წიაღში ვარ
ერთი ყვავილი.

დრო

როცა სიცოცხლე
დაზაფრულია,
მაშინ ზამთარი
გაზაფხულია.
გაზაფხულს მარად
ელის ზამთარი,
ზამთარი თოვლით
არის გამთბარი.
ცას ალამზებს
ორი ფერია,
როცა ზამთარი
თოვლისფერია.
როცორც ვეტხვი და
როცორც აფთარი,
ლეგენდარული არის
ზამთარი.
მერე, ზაფხული
და შემოდგომა,
დრო ურემა –
წყველით მოგორავს.
წარსული, ანმყო
და მომავალი,
მთავარი მზეა

აპსტრაძები
ჩემბა ფიქრმა
მეცხრე ცისკენ შემთვალა,
მე მარტო ვარ,
შენ გონია, შენთან ვარ.
ჩემი ცრემლი
სულ კამკამა ცრემლია,
ჩემი ყანა
ჩემი მტერის მოუცელია.
მწუხარება
ჩემში თუ იმაღება,
სითამამე
არის იდუმალება.
მღელვარებას
ინგენ ჭეშმარიტება,
ასე მითხეს
ნულ ეშმას გვრიტებმა.
როგორც წერი,
არ ვარ წამყენ სიაში,
დამიჯერე,
მე ვარ აბსტრაქციაში.
ნისლი ცისა
ტანზე მიტომ მაცია,
რომ შევიგრძნო
ლექსის ინტონაცია.

სიცვარული
მისი წყალი მწყურვალს ერგოს,
ისიც, ვის რა ახარებს,
სიყვარული თუ არსებობს,
მოგასხენებთ ახლავე...
გულში ყველას თავის მზე პყავს,
გეტყვით სიტყვას გულიანს,
სიყვარული არის ქვეყნად –
ღმერთი სიყვარულია!

გულშემრული ვარ
და მონუსხული,
ურუანტელივით
მაქს მონის სული.
დავდივარ სხევათა
პანაშვიდებზე,
მეფერებიან
და მამშვიდებენ.
ჩემი ლექსები
ჩემი ჯადოა,
ჯერ თენდება,
ნეტა, რა დროა?
სითამამე
არის იდუმალება.
მღელვარებას
ინგენ ჭეშმარიტება,
ასე მითხეს
ნულ ეშმას გვრიტებმა.
როგორც წერი,
არ ვარ წამყენ სიაში,
დამიჯერე,
მე ვარ აბსტრაქციაში.
ნისლი ცისა
ტანზე მიტომ მაცია,
რომ შევიგრძნო
ლექსის ინტონაცია.

ირმას
შენ ხარ ალვის ხე,
მე კი – ჭადარი,
შენა ხარ დარი,
მე ვა – ავდარი,
მე მთვარისა და
შენ მზის სადარი,
სიყვარულია
ცეცხლის ლადარი.
ჩემო ძვირფასო,
ეგრე სად არი,
სიყვარულისთვის
ორივ მზად არი!

საძართველო
საქართველო
რუსთაველი ლირისა,
საქართველოს
არავისი მართებს,
როგორც უფალს
ვერ წაართმევ ქრისტიანს,
საქართველოს
ვერ წაართმევ ქართველა!
საქართველოს
ისტორია მიცვნია,
ისას ვებრძები,
ქვეყნად რაც აუგია,
საქართველო
უსასრულო სივრცეა,
საქართველოს
ომი არ წაუგია!
ვეუბნები
ჩემს ჯილაგს და ნაგრამს,
მერა რა, რომ
უძინ დროის წახდა,
ახლა სძინავს
საქართველოს, მაგრამ
ვიცი, ვიცი,
გაიღვიძებს ნაღდად!

ვაშა ური
სშირად ჩვენ ვადრით
ჩვენს ფერს შის ფერებს,
გვერდის ვერ აუგლის
ვერც ჩვენს ბარალდებას,
„თუ ვერ ვიგუჟებთ,
ვერ შევიფრიტ,
კარგი შევლები
რად ვებადება?“
მე მე ვარ, რა ვენა,
გვარს ვერ შევიცვლი,
ბას ვიმკა,
რაიც მოსამკელია,
ვაჟაო, ჩემზე
კარგად შენ იცი,
ქართველი
„კარგი შევლის მკვლელია!“

ლამპარი ჩაძრა

შენ მე უარმყოფ,
ვაი, შენს პატრონს,
შენ შინაური
მტერი გგონივარ.
მე მარადიულ
სიყვარულს გნატრობ,
ისიც არ იცი,
რომ ჩვენ ორნი ვართ.
რაც შენში დარჩა,
ეს არის რისხეა,
ხალისი ახლავს
სიტყვას გულიანს,
დაიმახსოვრე
სიტყვები ღვთისა,
იცოდე, ღმერთი
სიყვარულია!
ვილაც შიშოპს,
ვილაცას უკვირს,
ჩვენს შორის, უნდათ,
წყალი აიმღერეს,
დიახ, გახლავარ
გამოფაფ ლუკმის,
ლუკმაც არ მინდა,
აპა, წაილე!
თურმე, მესიზმრა
კუბოს ფიცარი,
ალბათ, მივდივარ,
მივდივარ, რა ვენა,
რა ვენა, ბოლომდე
ვერ გაგიცანი,
მანათობელი
ლამპარი ჩაქრა!

ორი ცხრა რიცხვი

ნუგ ზარ წერეთელს
მერთი მიიღებს, რა თქმა უნდა,
გზავნილს ულირსად,
შენს კაცობაში არ არსებობს
უამი მწუხრისა.
არ ვიცი, შენი სიყვარული
რად მომერია,
აქეთ შენი ხარ, იქით კიდე,
შარლ ბოდლერია.
ჩვენს გულში ისევ, დიახ, ისევ
უსწორებს შესია,
მისარის, გვჯერა, საქართველო
უმთავრესია.
ისე, ვით შავ ზღვას სამუდამოდ
შევნი ნაირი,
ორი ცხრა რიცხვი –
მარტისა და ცივი აპრილის.
დაბამდა, მაგრამ ისიცა ვთქვათ,
აღარ გათენდა,
იყო და მარად იარსებებს
ზიზლი ქართველთა!

ცრმმლი

რაც წაეგიდა, მოვარონის,
თვით უფალმაც არ იცის,
ცა ტირის თუ წვიმა მოდის,
მიწის სევდას განიცდის.
როგორც სათიბს შევლის ცელი
და ჭადარი – თბილისა,
შეუერთდა ჩემი ცრმლი
ჩემივე ცის ტირილს.
ცის ცრმლია? – ის ჩემია,
შერით ვეტრფი ცის ხმაურს,
მე ტირილი მირჩენია
ყველა დროის სიხარულს.

ძაბ ძმის მფრინავი

რის მომავალი,
რა მომავალი,
შენს ცუდად ყოფნას
ლამობს მრავალი,
აწმყო ვისია,
კაცმა არ იცის,
რაც მიწაზე,
ისიც არის ცის.
ვინ იცის, ქართველს
რა გზით უგლია,
მიწაც აღარ გვაქს,
გაყიდულია,
შიგნიდან ამსამრევს
ძვალ მისტერია,
გაიგეთ, ხალხო,
ძმა ძმის მტერია!

„შენ—უკეთესი ჩამონადენი, შშენიურუბაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემო ნათელო—ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა!“

ვაჟა ფშაველაძე

ლეიტურული ტური.
უკლიშვილი. ჭოლა ასე

■ ახალი ლექსები

პარალელი

მე არასოდეს
ნიშილიზმი არა მქონია,
რაიც ჩემშია,
ყველა ცაში ანაქროლია,
არა ვყოფილვარ თვითნებური,
არცა მოძულე.
ვასიც მჯეროდა, მე ვიყავი
იმის მორწმუნე.
მე ვერ ვიტანდი მეჯღისებს და
ქირით თამადას,
საძმოში ყველას სიყვარული
გვერდნა თანაბრად!
მე ვიყავ მარად
მხოლოდ ჩემი თავის მფლობელი,
მიზანდასახულს
შეავდა ჩემი მიზნის მშობელი.
ვაც მიღალატა,
ყველა მტერი კართან მომსვლია,
აბა, რას ვიზამთ,
ყველაფერი პარადოქსია!

გახსოვდეს მთავარი

შენი ცხოვრება რთულია, რთული,
გრძელება, მთავარი არის მამული,
შენ ბოროტება ატარებ გულით,
შენგან შორსაა გზა სიყვარულის.
მარადისა ვართ პირთან სამარის,
მე გამბობ მარად სიტყვას გულიანს,
უნდა გახსოვდეს, რა ამთავარი,
მთავარი ძმათა სიყვარულია!

კაცომოძულება

მტყუანო კაცი,
მართლის მტერი ხარ,
ზიზღი გაცვა?
გათბი? — ერიპაა...
თუმცა, სწერისარ
იმ კრულ სიაში,
მაინც ერევი დისკუსიაში.
თუმც სიძულვილის
ოფლი გრევა,
შენ გაივარას შენი
ყოფილება!
ჯანდაბას იქეთ
შენი ზბანება,
არც გაისარონ
შენისთანებმა
ევაც ნანობს
და ადამიც ნანობს,
იცოცხლე, ოლონდ
არ გაისარო!

ფიქრი

იმ უამიდან ამ უაშ
ფიქრები ცისკენ მიაქრიან,
ნისლი ფიქრად აქეს ვაჟას,
ვაჟა კი, ჩემი ფიქრია!
ფიქრში, ვითომდა ლორდი ვარ,
უპირატესი თავნებით,
ვის წილიდან მოვდივარ,
ან საით მივექანება.
ფიქრით ვარ პირთან სამარის,
ფიქრიც ფიქრებით მიმზერდა,
აქაც ფიქრია მთავარი,
ფიქრიარ ფიქრობს ფიქრებად.
ნეტავი, ვის რა ელირსა,
ან ფიქრი საით მიაქრიან,
„ნისლი ფიქრია მთებისა“,
ნეტა, მთა ვის ფიქრია.

დრო

სიცოცხლემაც დამცირა და
სიკედილი წინ მასხრობს,
გულმოლული კაცი ვარ და
ყველაფერი მასევს.
სულ ვიღაცის გესლი მქონდეს,
მიაფურთხეს სიბრძნეს,
მე ვერ ვუძლებ ჩემს სიცოცხლეს,
და სიცოცხლე მიძლებს.
მთვარისაკენ მზით მივალ და
დროს ახალი დრო ცვლის,
ეს სიცოცხლეც მზითვია და
პირველ დამეს კოცნის.
გახელებულ სახედ მოვალ,
წუთისოფლის მევდარი,
გაუმარჯვოს სახელოვან
უსახელო სიკვდილს!

30 ვალე, 30 ვალე

არასოდეს
გამოცდე გულს,
გა-ა-ათებულს,
სუყველაფერს
ათით დავთვლი,
ცხრა, ათი და
ათი-ნათი.
გავიტანე
გოლი — ათი,
უცემ გახდი
გოლო-ათი.
თუ ხარ ცხრა და
თუ ხარ ათი,
უნდა იყო
მუხან-ათი.
რაც დავთვალე,
ალარ ვთვლი,
ფალარცხრა და
ფალარათი.
დიდი ვირი,
დიდი ჯორი,
პროკურორი,
დირიქტორი.
შექი ჩაქრა,
არ ანთია,
ესუც ჩემი მოწერილი
ბარა-ათი.
გულმა ღამე
გა-ა-თია,
შენი — არა,
ყველაფერი ამ-ა-თია.
კამ ცხრა და
კამ-ა-თია,
ყველაფერი
კამათია.
ახლა ათი
საათია...
როგორც შენ ხარ
„მანტიორი“,
მე ვარ სიტყვის
პარტნიორი.
ერთი, ერთი,
ერთი, ერთი,
ერთი არის
მხოლოდ ღმერთი!

„ჩაპრულო“

ციდან ყვირის „ჩაპრულო“,
ვახ, ქართველო ჩაგრულო,
გული სევდია გართულად,
ალარ ვმდერით ქართულად.
ჩენებზე კარგი სიმღერა
ვისი ციდან იღვრება?
სულ სხვის გულში ჩაკლულო,
გაისხენე „ჩაპრულო“.

ვანა

მე ვენაცვალე თქვენს დედა-ენას,
ჩემი ენა რომ არ დამიჩრდილეთ,
ვაშა, აესტრიას, დიდება ვენას,
მე თქვენ მამუკა გადამირჩინეთ!

ცამაბა

ამ წუთისოფლის წამები
მაქებ მეტრზე გამონაყარი,
თუმცა ვიცოცხლე წამებით,
მივდივარ, როგორც მაყარი.

მოთმონება

ვის შურით საესე კაცი უყვარს,
ვის სურს მონები,
მოთმინება კი, ფესვი არის
დიდსულოვნების.

ირაპლი შორდანის

შორს ინგლისი,
შორს დანია,
ახლოს მხოლოდ
უორდანია.
ცისკენ მიაქვს
შფოთვა ნიახე,
გაუმარჯვოს
უორდანის!
ამ ბიროტებს
ვინც აკლიხარ,
უორდანია
ირაკლი ხარ!
მინდა გითხრა
სიტყვა გულის,
შენ ხარ კაცი
სიყვარულის!

უფალო

გეფიცები,
ამას ვამბობ ხშირადა,
დარჩენილი
უმზეოდ და უმთვაროდ,
ნუ შემიყვან
განსაცდელსა შინა და
სისარულით შემიწყარე,
უფალო!
რასაც ვამბობ,
სიყვარულით მე ვწერ და
ლმერთმა იცის,
სად თოვდა და წვიმდა სად,
მომივლინე
მადლი ჩემდა შემწედა,
მე ვადიდებ
სახელს შენსა, წმინდასა!

ფურმების ღირსი ხარ
ძმა ძმისა მტრობით საგსეა,
ვმათხოვრობთ კარით კარამდის,
ასე ვიყავით, ასე ვართ,
ასე ვიქენებით მარადის.
თვალს ცრემლი დაგვდის რაკრაკით,
ავად ვართ, ალარ ვვანამრთელობა,
რაც გვითხრა დიდმა აკაეი,
იმის ღირსი ხარ, ქართველი!

გურება

ჩემი მცხეთა არმაზით
მუდამ მებულბულება,
ბუნებაზე ლამაზი
არის მხოლოდ ბუნება.
ჩემი ფიქრიც აქვე მეტა,
ფიქრო, შენ არ გამცლიხარ,
მთავარია ამქვეყნად,
რა ბუნების კაცი ხარ!

შატოლი

იმ დროს კაცი არ ტიროდა,
ლმერთმა ის დრო აცხინოს,
იყო დიდი „შატილობა“,
დღეს შატილში
ალარავინ არ ცხოვრობს.
ალარც რთველი ალარ რთველობს,
მტერიც ვერ მოვარჯულეთ,
ვაი, ჩემი საქართველო,
საით მივალაჯუნებთ?

ფაშისტი!

ცრემლი გდის, ვითომ ტირიხარ,
შენს ტივიში ეშმა კეტიოგ ზის,
ისეთი დაცნენტროლი ხარ,
გიხდება ეგოცენტრიზმი.
გინდა, რომ ფიქრები გამთველო,
ეგ ფიქრი მონაგონაა,
ფაშისტი, შენ საქართველო
რაიხი ხომ არ გგრინა?
ეს არის ჩემი სამყარო,
მე ჩემს სამყაროს ვაქებ და,
ვინც ჩემს სამყაროს გამყაროთ,
მე ჩემით წავალ აქედან.

როდემდე

ზოგი მთვარეა,
ზოგი — მზე,
ზოგი გართული
ფიქრებით.
მე მიჯაჭვული
ლოგინზე
ნეტა, როდემდე
ვიქენები?
მადლობა, დღეს და
გუშინდელს,
ხვალის დღევ,
ნუ გამიქრები.
ადრე არხარის
ყანწითა,
ახლ ვსაგამ
ჩას ჭიქებით.
ისევ წარსულის
ღვაწ ღვალის და
ცის ნებით.

სადღეგრძელო

ძვირფასი მამა,
სანამ ყანწით დასცლიდა ღვანოს,
მისთვის თამარის სადღეგრძელო
იყო მთავარი,
წმინდა მარიამ, ღვანი
და წმინდა ნინო,
და ბერები საქართველო,
ბერები მთავარია!

„შენ—უკედავების ჩამონადენი, შშენიურებაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემო ნათელი — ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა!“

ლეიტურისტური.
უკრაინული. კოლექტური

სცენა III

დარბაზი, თავადის მეუღლე და მისი გამდელი

თ ა ვ ა დ ი ს მ ე უ დ ლ ე
ჩენი ვგონებ ისმის საყვირის ხმა; არა, არ მოდის.
ჩემო გადია, როცა საქმოდ ის ითვლიბოდა,
სულ ჩემთან იყო განუყრელად, განუშორებლად;
მუდაც ოპერებში შეიცემოდა ალერსიანად;
და რაც მითხოვა, ყველაფერი გამოიცემა,
მზის ამოსვლამდე დღილით ადრე გამომაღვიძებს,
ბრძანებას გასცემს შეეაზმული მოართვან ცხენი;
არავინ იცის, თუ სად არის დაბამებამდე.

როს დაბრუნდება, ალერანს ეგებ ორ სიტყვას

თუ გაიძინებს; ეგებ ინდავ ჩემის ირისაძეს,

ალერსიანად, სხვათა შორის, ხელს თუ შეახებს.

გ ა მ ე ლ ი

მამაკაცები, ქალბატონი, მამლებსა ჰქვანან;
ერთა და სახახებნ უცლიფოსა, ფრთებს დაბრტყავენ,
მერე მშვიდობით. ქალბი კი რომორც კრუხი,
შინ უნდა ისხდნენ ნინილების გამოსაჩევად.

ვიდრე გაიხოვდეს მამაკაცი, მას ვერ იშორებ,
არ სეამს და არ ჭამს, შემოგცერის და გულს ილონებს,

გიორგის და მყისევ შეიცვლება, რას არ იგონებს!

ხან საჭიროა მეზობელი მორიაზოლოს,

ხან სანდოროდ შეევრდნებით წასვლას ინდომებს,

ხან ლინში მიდის, ხან საომრად მას ეჩქარება,

აქეთ და იქით, შინ ყოფნა კი არ უხარია.

თ ა ვ ა დ ი ს მ ე უ დ ლ ე

შენ როგორ ფურიუბ? ხომ არა ჰყავს მას საიდუმლოდ

სატრუდო გულისა?

გ ა მ ე ლ ი

ნურც იფიქრებ, ლმერთს ნუ შესცოდებ:

მითხარ, ეისზე შენ მან გაგცვალოს?

ყველაფრის სჭარბი შენ სუყველას - შევინიერებით,

ზნით, ჩევულებით და გონებით. აბა, მითხარი,

სად შეულია მან მიხახოს, თუ არა შენში

ასეთი განძი უძვირფასესი?

თ ა ვ ა დ ი ს მ ე უ დ ლ ე

უფალმა ჩემი ვედრებანი რომ შეინწნარის

და მომცეს შევილი ჩემს მეუღლეს მე მაშინ ისევ

მივიზიდავი ძეველებულად... აბა, ეზოში

მონადირენი შეერტყობლად. მეუღლე ჩემი

დაბრუნებულა. შეგრამ რატომ არა ხანს იგა?

(შემოდის ბაზიერი)

რა? თავადი სადღა არის?

ბ ა ზ ი ე რ ი

თავადმა კევალის

წასვლა გიბირძანა.

თ ა ვ ა დ ი ს მ ე უ დ ლ ე

თვით სადღა არის?

ბ ა ზ ი ე რ ი

იქ დარჩი იგი.

დღესის ნაბარას, უღრან ტყეში, გამარტოებით.

თ ა ვ ა დ ი ს მ ე უ დ ლ ე

როგორ გაბედეთ, რომ დატოვეთ ტყეში.

სულ მარტოდმარტო? რა ერთულია თქვენ ხართ მსახური!

ახლა დაბრუნდით, ამ წუთშივე მისკუნ გაქროლდით!

და მოახსნა, რომ ეს იყო ჩემი ბრძანება.

(ბაზიერი მიდის)

ო, ღმერთო ჩემი! ღამით ტყეში დაეხტება.

ნადორიც, მხეციც და სასტიკი ადამიანიც,

ან კიდევ ქაჯი. განსაცდელი განა შორის არი!

წაალვე და სანთილი ხატთან აათო!

გ ა მ ე ლ ი

მიგალ, მიკრბივარ, ჩემო მთვარეო...

სცენა IV

დნეპრი. ლამე

ა ლ ე ბ ი

ცერიალი გუნდად წყლის ნაპირებზე ამოცურდებით

და უდარელად მთვარის შეუზე ვნავარდობთ, ვთბებით.

გვევარს ლიმით კისერისითა

მაღლა ასვლა ფაკერიდან,

როცა მთვარი სხივებითა

დნეპრს ეურქევა ზეციდან.

ჩენ ერთანეთს ხელებს ვუნდით,

სავარუჯად კრიალებებს.

მწვანე თბებსა ვაშორებთ, ვუცდით,

ვიდრე კა არ იალებს.

ე რ თ ი შ ა თ გ ა ნ ი

ჩუმად, ჩუმად! აქაც-იქაც

ირხევა ლელიანი.

გ ე თ ე

ჩენსა და მთვარეს შორის ვიღაც

დადის ადამიანი.

(იმალებიან)

თ ა ვ ა დ ი ს

ჩენი გვის ნაცნობი და მწუხარები!

მე ვერ მიგა და არ მიგა მანი.

ან ნისკერი იგი უკვე დანგრეულია.

ხან მხარული მისი გალენების ალა მოისმის

ქვაც აღ ბრუნაცს. ჩანს, მოხუციც გარდაცალა.

მას არ დასცალდა ქალიშვილი დიდაბანს ეგლოვა.

აქ გზა-ბილიკი გადიოდა, ის აღარ მოსახნს,

მრავალი ნელი აქ კაცის ფეხს არ გაულია.

აქ იყო ბაბრი მოაჯირით; ის, ნელი იგი

ამ მოშრალე და ფუტურებულია.

ამ არ მოშრალე და ფუტურებულია.

არ არ მოშრალე და ფუტურებულია.

© 2024 საქართველოს მთავრობა

დემორატიკული გენერაცია:
„ქვეყანა პატასტროფულ
ელგომარეობაშია!“

როთული გასარკვევია, ლარი უფასურდება თუ უპატიურდება, მაგრამ ყველა მარტივად ხვდება, რომ ცხოვრება გაძირდა და ტერმინის: „დევალვაცია“ თუ „ინფლაცია“ მნიშვნელობაც ყველამ გაფიქტო — ამაზეა ნათქვამი, ზოგი ჭირი მარგებელიაო... მოკლედ, საქართველოს ეკონომიკური მდგრამარეობა სულ უზრუნ უარესდება, ლარის გაუფასურებამ ისტორიულ ზღვარს მიაღწია, საშევლი კა, არ ჩანს... მთავრობა ყველაფერს ეროვნულ ბანკს აბრალებს და ამ მოტივით, საზედამხედველო ფუნქციაც წაართვა... ამ და სხვა საკითხებზე „ქართული სიტყვა“ ეკონომიკის მიმომხილველ დემურ გიორგელიძეს ესაუბრა:

— იმის თქმა, რომ რამე უკეთესობისკენ წავა, ამ შემთხვევაში, არ შეიძლება. როცა ეროვნულ ბანკს საზედამხედველო ფუნქცია ჰქონდა, არსებოთ ნაბიჯებს არ დგამდა, თუმცა მთავრობის ქმედება, რა თქმა უნდა, პოლიტიკური თამაშის ნაწილია. საქართველოში კანონზე მეტად სხვა რაღაცები დომინირებს, ამიტომ დიდად არ მჯერა, რომ თუ საზედამხედველო ფუნქცია მთავრობას ექნება, რამე შეიცვლება. ინსტიტუციონალური ცვლილებები სამთავრობო უწყებების მუშაობის სარისხზე არ მოქმედებს.

მენარმეობას თავისუფლებას არ აძლევენ, მკვდარია მცირე და საშუალო ბიზნესი. იქ, სადაც კონკურენცია და თავისუფლალი მენარმეობა არაა, შედეგზე საუბარი როტულია. ის მექანიზმები, რაც დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში მუშაობს, ჩვენნაირა ეკონომიკის პირობებში ვერ იფუნქციონირებენ და ამაზე ფიქრი ილუზია... გამოსავალი იმპორტჩამნაცვლებელი წარმოების გაფართოება, ლარზე დატვირთვის მოხსნა და ცნობილი საინვესტიციო ფონდებისათვის ბაზრების გახსნაა. ქართული ეკონომიკა კომაშია,

— ეროვნული ბანკის პრეზიდენტმა, გიორგი ქადაგიშვილმა განაცხადა, როცა ლარმა გაუფასურება დაიწყო, ეროვნული ბანკის რეზერვების გამოყენებას აზრი არ ჰქონდა, რადგან ინფლაცია შეუქცევადი პროცესია, რასაც რეზერვები არ ეყოთაო...»

— ბატონი ქადაგიძე სასურველს რეალობად „ასაღებს“, ის პრობლემები, რომლებიც გვიშავთ კანონის საფუძვლით, გა უტაროთ, რას აკოსიებს საქართველოს მთავრობა და ეროვნული ბანკი...

– ეროვნული ბანკი რეზერვების გამოყენებას აპირებს...
– ქმედებები უნდა იყოს კომპლექსური, მხოლოდ ინტერვენცია არაფერს მოგვცემს, პირიქით, შეიძლება ვითარება გააუარესოს... წელს საქართველოს ეკონომიკა, პრატიკულად, ვერ გაიზარდა, ლარზე ზეწოლა გრძელდება, ინვესტორებს ქვეყნიდან ფული გააქვთ და ჩვენ მითიც რაღაცებული ვსაუბრობთ... მინდა კონკრეტული ნაბიჯების დანახვა, სად ჩაიდო ფული, რამდენი ადამიანი დასაქმდა და ა.შ.

– თუ ასე გაგრძელდა სოციალ-ეკონომიკურ კატასტოფის მივიღებთ?

– ქვეყანა უკვე კატასტროფულ მდგომარეობაშია, ერთი მილიონი ადამიანი დარიგია, ნახევარი მილიონი კი, ქვეყნიდანაა გა-

— ბატონი დემურ, რას უნდა ველოდ-ოთ?

— ყველაფერი ეროვნული ბანკისა და
მთავრობის ერთობლივ მუშაობაზე დამო-
კიდებული. არ ვიცი, ისინი რას აკეთებენ,
გეგმა არაა გაწერილი... ლარის პრობლემე-
ბს საჭაოდ ღრმა ფესვები აქვს, ამიტომ უა-
ხლოეს თვეებში რამას გაუმჯობესებას არ
უნდა ველოდიოთ. გონიერების იძენდ მაქსეს,
მაგრამ თუ ყველაფერი ამ ტენდენციით გა-
გრძელდა, ლარს ვერაფერი გააჩერებს. საქ-
ართველო მთლიანად დამოკიდებულია იმპ-
ორტუზე, საკუთარი რესურსები ათვისებუ-
ლი არ გვაძევს, კვების პროდუქტების მრეწ-
ველობაც კი არ ვითარდება, ბაზარი მონო-
პოლიზირებულია, ხელისუფლების მიერ
მხარდაჭერილი ოლიგარქული ჯგუფები
იყლებს, მაინცდამაინც ატომურ ბომბის ხომ
არ გვესვრიან?

— ამ ვითარებას თავი როგორ დაგადწი-
ოთ?

— ხელისუფლების თითოეულმა შტომ
თავისი ფუნქცია უნდა შესრულოს, აუცი-
ლებერია კორონინირებული მუშაობა, ახ-
ლა კინ კლაობის დრო არ არის, სულ არ მაი-
ნტერესებს, ერთმანეთი მოისწონთ თუ არა,
ახლა ჩვენ გვაძეს კრიზისი და ვალდებულე-
ბი არიან, ყველაფერი გააკეთონ ვითარების
გამოსასწორებლად, თუმცა უცბად ვერაფ-
ერი გაუმჯობესდება.

ისაზორა დავით გალავანი

□ ଶତିଗ୍ନିପାତ୍ରରୀ

ირაკლი ლარიპაშვილი: „ვაპირებთ, გაერო-ს
სამშვიდობო მისიაში მივიღოთ მონაცილეობა“

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ირაკლი ლარიბაშვილის განცხადებით, ქართული მხარე აპირებს, გაერო-ს სამშვიდობო მისიაში მიიღოს მონაცილეობა. მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ამის შესახებ ირაკლი დარიაბაშვილმა ქართული მედიის წარმომადგენლებთან განაცხადა, სადაც გაერო-ს გენერალური ასამბლეის ფარგლებში გამართულ ორმხრივ შეხვედრებსა და ღონისძიებებზე ისაუბრა.

მდგრადი განვითარების სამიტში, ასევე, გენდერული თანასწორობისა და ქალთა უფლებამოსილების გაზრდის საკითხებზე მსაკოლეო თვალით ბის შეხვერტაზე.

„მნიშვნელოვანი იყო ჩევნი მონაწილეობა განვითარების სამიტზე. იქ გამოსკლისას გავაპოთ მთავარი აქციური ები იმ მთავარ მიმართულებებში, რომელზეც ჩევნი მთავრობა ახდენს კონცენტრირებას. ეს არის ჯანდაცვა, მდგრადი განვითარება ქვეყნის, მოსახლეობაზე ზრუნვა. ასევე, საუბარი გვქონდა გენდერულ თანასწორობასა და კლიმატური ცვლილებებზე, რომელიც 21-ე საუკუნის მთავარი გამოწვევაა. სწორედ ეს კლიმატური ცვლილება არის აქტუალური ჩევნთანაც. როგორც გამოსვლაში აღვნიშვნი, ეს შეეხო ჩევნის ქვეყანას, კორძორ. თბილისში მომხდარმა წყალოლაში.

დღიდღაბმ მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა მოსახლეობას. ამ საკითხებზე გრძელდება შექვედრები. ასევე, მივიღე მონაწილეობა აშშ-ის პრეზიდენტის ობამას ინიციატივაში, რომელიც შეეხება გაეროს სამშვიდობი მისიებს. დაგეგმილია ამ მისიებს გაფართოება. ვაპირებთ, გაერო-ს სამშვიდობო მისიაში მივიღოთ მონაწილეობა. ეს არის ჩვენი ჯარისკაცების დამსახურება. ის აღიარება, რაც ჩვენს ქვეყანას აქვს ამ წლების განმავლობაში, ის იმიჯი, ის სტატუსი, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ დაიმკვიდრა, არის მხოლოდ და მხოლოდ ჩვენი გმირი, ჩვენი ვაჟუაცი ჯარისკაცების დამსახურება. მინდა, კიდევ ერთხელ მაღლიერებით აღვნიშნო მათ ჩართულობა და გათი როლი, “— აღნიშნა პრემიერმა.

„შენ – უკვდავების ჩამონადენი, შშენიურებაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემო წათელო – ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა!“

კარი კარი

**1) სამართლის მიმართულებით კრიმინალისტიკის (ფოლტოდაქტილოსკოპია) სპე-
ციალობაზე მესამე საფეხური (წინაპირობა: საბაზო განათლების (9 კლასი) ატესტატი),
მეოთხე საფეხური (წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მესამე საფეხურის დიპლომი),
მეხუთე საფეხური (წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მეოთხე საფეხურის დიპლო-
მი ან დიპლომის არქონის შემთხვევაში სტუდენტის პირადი ბარათი).**

პროგრამის ხანგრძლივობა გასამე საჯახურზე – 60 პრედიტი (ორი სემსტრი), სასწავლო და სანარმოო პრაქტიკებით;

სწავლის საფასური 1200 ლარი.

პროგრამის ხანგრძლივობა გაროთხე საჯახურზე – 60 პრედიტი (ორი სემსტრი), სასწავლო და სანარმოო პრაქტიკებით;

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

პროგრამის ხანგრძლივობა გასუთი საჯახურზე – 60 პრედიტი (ორი სემსტრი), სასწავლო და სანარმოო პრაქტიკებით;

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

კურსდამთავრებულს ენიჭება კრიმინალისტის შესა-
ბამისად მესამე, მეოთხე და მეხუთე საფეხურის პროფე-
სიული კვალიფიკაცია.

**2) მცირე ბიზნესის მწარმოებლის სპეციალობის
მეოთხე (წინაპირობა: საშუალო განათლების დამა-
დასტურებელი ატესტატი) და მეხუთე საფეხურზე
(წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მეოთხე
საფეხურის დიპლომი ან დიპლომის არქონის შემ-
თხვევაში სტუდენტის პირადი ბარათი).**

პროგრამის ხანგრძლივობა გაროთხე საჯახურზე 60 პრედიტი (ორი სემსტრი);

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

პროგრამის ხანგრძლივობა გასუთი საჯახურზე – 120 პრედიტი (ორი სემსტრი);

სწავლის საფასური 1500 ლარი (წლიური).

კურსდამთავრებულს ენიჭება მცირე
ბიზნესის მწარმოებლის შესაბამისად
მეოთხე და მეხუთე საფეხურის
პროფესიული
კვალიფიკაცია.

საპუთი მიმღება 1 აგვისტოდან 25
სექტემბრადე.

სტავლა დაიწყება 28 სექტემბერს.

საბუთების წუსხა: სკოლის
ატესტატი, ვაჟებისათვის სამხედრო
აღრიცხვის ბარათი,

**2 ფოტო სურათი (3X4), დაბადების მოწმობა,
განცხადება.**

სურვილის შემთხვევაში გადახდის გრაფიკი შედგება
ინდივიდუალურად სტუდენტის ინტერესებიდან
გამომდინარე.

მისამართი: თბილისი, ნინოშვილის ქ. 55
ტელ.: 2960104
tbuniver@gmail.com

„თბილისის
სასწავლო
უნივერსიტეტი“
აცხადებს
სტუდენტთა
მიღებას
პროფესიული
პროგრამების
ფაკულტეტზე:

„შე — უკვდავების ჩამონადენი, მშვინიერებაც ხომ შეინთ თქვა; დიდება შენდა, ჩემი ნათელო — ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც

ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ଆଜିମୁହୁର୍ତ୍ତରେ
କେଣ୍ଟାଙ୍ଗରୁ, ଫରୀଦାବାଦ

ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ

□ 05, සායුජාප, කොළඹ නිව්වා

ქრისტეს ქართული ფესტები

2015 წლის აგვისტოში, კასპში, გრაკლიანის არქეოლოგიური ძეგლის კვლევისას, ქ. წ. აღ-ით მეზოდე საუკუნის ტაბარი აღმოაჩინეს, რომლის საკურთხევლის პისტამენტზე დღემდე უცნობი დამწერლობის ერთსტრიქონიანი ნარჩერა გამოვლინდა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა, ისტორიკოსმა ვახტაგნ ლიჩელმა განაცხადა, რომ 2700 წლისნანდელი გრაკლიანის ტაბრის ნარჩერები სრულიად შეცვლის მსოფლიო დამწერლობის ისტორიას... „ქართული სიტყვა“ ისტორიკოს, ფილოსოფოს აკაკი გასვიანს ესაუბრა, რომელმაც მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიას არაერთი ნაშრომი მიუძღვნა.

— ბატონი აკაკი, თქვენს ნაშრომში — „ცივილურზაციის სათავეებთან“ ასკენით, რომ მსოფლიო ცივილურზაციის მოთავეები იძერები არიან. გრაკლიანის აღმოჩენამ ეს მოსაზრება დაადგასტურა?

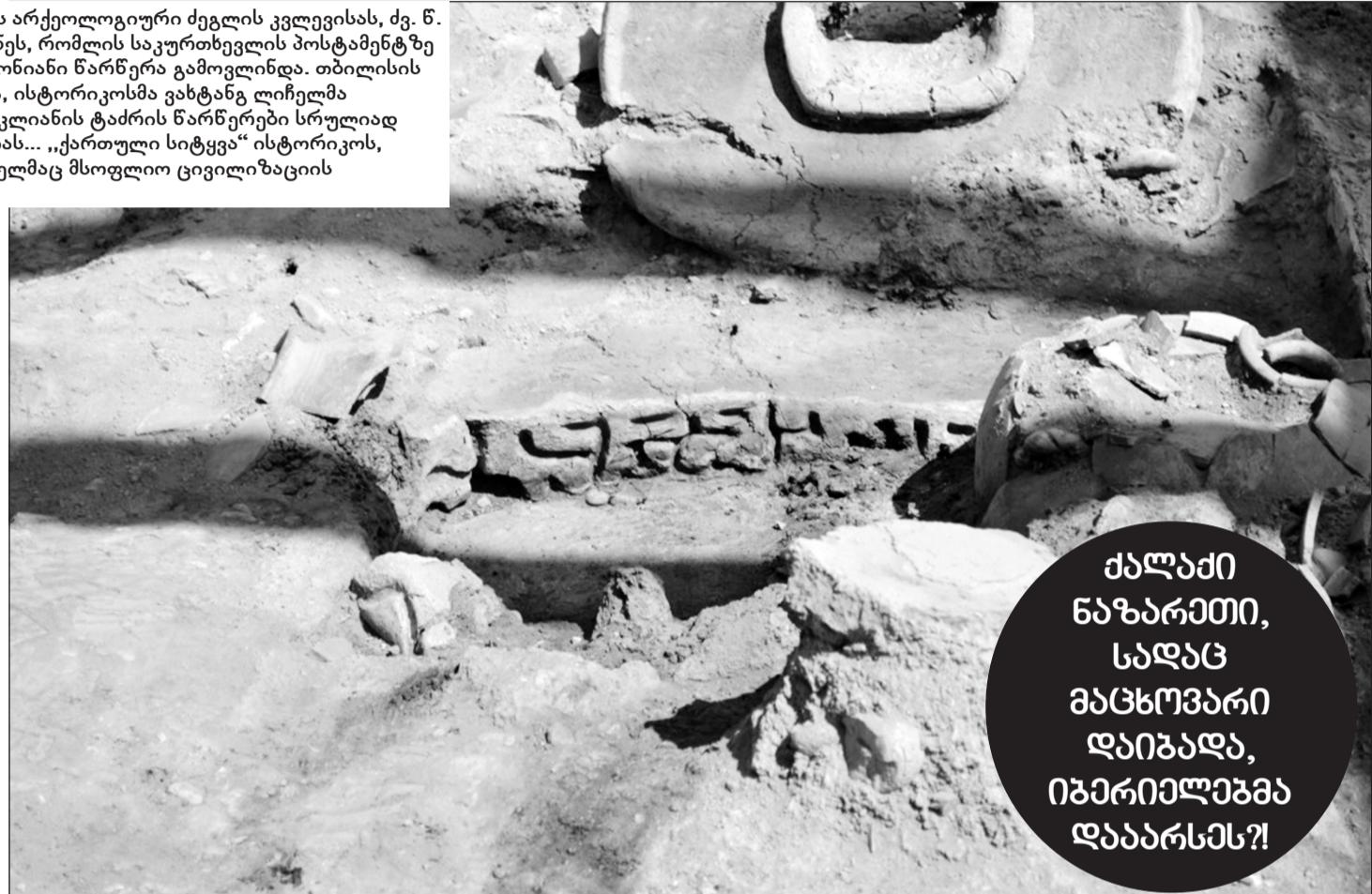
— დიას, ჩემი მოსაზრება დადასტურდა;
გარდა ამისა, დაიმსხვრა საქართველოს ის-
ტორიის გამყალბებელთა ოცნება, რომ ქა-
რთველი ერის უდიდესი კულტურა მისი
ფესვებისთვის მოეწყიტათ და იძერიულ-
ქართული დამწერლობა ხან სხვა ერთაგან
გამოტანილად წარმოშენიანა, ხან — სხვა-
თა მიერ ჩვენთვის შექმნილად და ეს მაშინ,
როცა ის ყველა ანბანის ვარჯია. ნამდვილ-
ად მართალს ამბობს თსუს პროფესორი ვა-
ხტანგ ლიჩელი, როცა აცხადებს, რომ 2700
წლისწინანდელი გრაკლიანის ტაძრის წა-
რწერები სრულიად შეცვლის მსოფლიო
დამწერლობის ისტორიას.

— ମାନ୍ଦୁ, ରା ଫ୍ରାନ୍କିଲିନ୍ରେବ୍ସ ଯୁଗର୍ଦ୍ଧନ୍ବଦୋଷ-
ତ, ରୋପା ଗ୍ରାମୀନଶି ନାରମୀବ୍ୟୁଳ ଗାତ୍ର-
ରେବ୍ମଦେ ଦେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା, ରାମ
ଦେଖିବାରେ ମହିଳାଙ୍କଙ୍କ ଉପରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏହି ଆରାଦିନ?

— რამდენიმე ფაქტორს ვეყრდნობოდი, მათ შორის, დედამიწაზე კლიმატური ცვლილებებით გამონ ვეულ ზეგავლენაზე და-კვირვებას, ანთროპოლოგიურ მონაცემებს, არტეფაქტებს, ენათა სიტყვარის ეტიმოლოგიას, ისტორიულ წყაროებს, ბიბლიას, ქართველ და უცხოელ მეცნიერთა გამოკვლეულებს.

— მოდით, ეს ფაქტორები სათითაოდ განვიხილოთ...

— දායදග්‍රනිලියා, රුම් දෙපාමින්ජරු දොල ගාම්පූනිවාරෝඩා 100 අතාසි තේල්ල ගුරුදෙපු දෙපෝදා. යිනුළුවත් මෝපුවා මෙහෙලි ගුරුණකා, අතිසා දා අඹේරිකුවා කුන්තිබ්බෑතියා හිරුදිලංගුටා, සාම්බරුගියාන අන්තරුරූපියා දේවරාජ මැත් සුෂ්ක්ස් පාරුන්නා දායුණු ප්‍රාග්ධනයා පිළුවා ඇතා.

ପାଇଁବାର
ନୀତିକାରୀଙ୍କଠି,
ଶର୍ଦ୍ଦାତ୍ମ
ମାତ୍ରମନ୍ତ୍ରକାରୀ
ଧାରାଧାରା
କଥାରୀଲ୍ଲାଖଳା
ଫାରାରାରସେ?!

ეკვატორულ არეალში კი ყინ-
ხრივი შემოტევა, ალბათ, გაუ-
ცვნიულ წვიმებს გამოიწვევდა, შეუძლებელი იყო
თავისი ციკლუ-
ასაც ჰქონდა: შემ

რაც შეეხბა არტეფაქტებს, მათაგან რა-
მდენიმეს აღვნიშნავ. ქართლშიც და ქვემო
ქართლშიც ნაპოვნია რვა ათასა წლისინია-
ნდელი კერამიკული ჭურჭელი ღვინის ნაკ-
ვალევით, ყურძნის წინძებით, ხორბლისა
და ქერის მარცვლებით, თქვენ წარმოიდგი-
ნეთ, ყურძნის მტკვნების მოხატულობითაც.

აი, ცივილიზაციის საწყისა!
გრაკვლანი მხოლოდ საკუთრიტო მოვლე-
ნაა, უკ მსოფლიოს შეცნიერები ქართული
კულტურული, ქართული ენით დაინტერესდე-
ნენ, ცივილიზაციის საფუძვლები იტერიაში
აომრჩნდება!

— კიდევ რა ფაქტორებს დასახელებთ
ამ აზრის განსამტკიცებლად?

— ისმება შეკითხვა: ვინ იყვნენ პელაზგე-
ბი? შუმერები? ქალდეევლები? დათბობის
მერე, ყინულისგან გამოთავისუფლებულ
და ფლორა-ფაუნით მოფენილ
ადგილებში ამიერკავკასიასა და
წინა აზიიდან მოსახლეობის მი-
გრაციის პროცესები დაიწყო. ეს
მიგრანტები იძერები იყვნენ. მი-
დიოდნენ და თან კულტურული
მიმწიდები მიჰქოდათ.

შილნევები შიქჟობდათ.
ამ თემებს მსოფლიოში სახე-
ლგანოქმული ბევრი მეცნიერი
კურსებზე:

გამოეხდაურა.
ფრანგი მეცნიერი ედუარდ
დემოლინს წერდა:
„ეგვიპტის დანართი ზე გვი-
ნევთ, კულტურა ვთ სამხრეთ გერმა-
ნიას, საფრანგეთს... ეს ადგილ-
ები ეკავათ იძერებს. ამისი კვა-
ლი შენახულია გრძელად და
ფრანგულ ენებში და ამასც კვე-
მონმობს ათასობისა და შეი-

„შენ – უკვდავების ჩამონადენი, მშვინიერებაც ხომ შენით ითქვა; დადგრა შენდა, ჩემი ნათელო – ქართულო სიტყვაზ, ქართულო სიტყვაც!“

ଅର୍ପଣାରୁକୁ
କୃତ୍ତବ୍ୟାକୁରୁକୁ.

■ □ 05, සායන්ත ප්‍රංග, ශ්‍රීලංකාව

ଓ-14 ক্ষেত্রফল

ნარევების სახელები... ეთოუსკები ისე, როგორც პელაზები, კოლხეთიდან არიან გადასახლებული და კოლხეთმა სათავე დაუდო მედიტერანულ (ხმელთაშუაზღვის კულტურა) კულტურას, მის ფიზიკურ და სოციალურ ტიპს, მის მხატვრულ გემოგნებას“.

პელაზებს ეკავათ ეგონის ზღვის მიმდებარე მიწები, მათ მიღწევებზე აღმოცენდა ბერძნული კულტურა. ეთრუსკები რომის მიდამოებსა და ასევე, მდინარე ტიბრის შემოგარებში განთავსდნენ. სწორედ მათ მიღწევებზე აღმოცენდა რომაული კულტურა.

ტიბრი იბერიულად (სვანურად) მდინარეს, ნაკადულს ნიშნავს. მეტიც, როგორც ინგლისელი ისტორიკოსი მორტონი წერდა, იბერები „გახდნენ ბრიტანეთის კუნძულების თანამედროვე მოსახლეობის ერთეული ირითადად მაჩვარები, განსაკუთრებით, ირლანდიაში, უელსსა და ინგლის დასავლეთში“.

ରୂପୀ ଓ ଶତରାଜୁଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ଯାହାର ଅଧିକାରୀ ଏହାର ପାଇଁ ପରିଚୟ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆଶିଷ ଦିଲାଯାଇଛନ୍ତି । ଏହାର ପାଇଁ ପରିଚୟ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆଶିଷ ଦିଲାଯାଇଛନ୍ତି ।

— რა გამოდის, ბატონო აკაცი, ევროპული ერების წინაპრები იძერები არიან?
— ებრაულა ასწერთლობა, ქართველები

— იბერთა დამხერლობა ესპანეთში, დღეის ჩათვლით, რაც ათასი წლისაა. და სა-იდან წაიღეს ეს ცოდნა? — ამ კითხვას ერთი პასუხი აქვს: იბერიიდან!

ამას პრეტკცებს ქართული ჰემატრინის უზრდელესობა. ჰემატრინია ასო-ნიშანთა სახელდების გამოყენებით, მათი რიცხობრივი მნიშვნელობით, სამეტეპელო ლექსიკის შექმნაა. უზრდელესი იძერიული საკრალური სიტყვარი სწორედ 8-10 ათასი წლისაა.

თუ ამ მსჯელობას გავყებით, მაშინ მართალი ყოფილა ბიზანტიული ლექსიკოგრაფი სვიდა, რომელიც ამტკიცებდა, რომ „ადამი - დამწერლობისა და ხელოვნებათა ავტორი იყო“. ხოლო ედემი, სადაც უფალმა აიყვანა ადამი, მამა აკთანდილ გიორგობიანის მტკიცებით, რაჭაშია, ფასის მთის სისხლოვეს.

რუსი მეცნიერი მალიშ-
ევსკი წერდა, რომ „შავი
ზღვის ჩრდილო ნაპირები
— სამხრეთ რუსეთი და სახ-
ლებული იყო ლაზი ტოტებ-
ით..., ან “ზე დაბოლოვებუ-
ლი ქალაქების სახელები
ტამანიდან ყაზანამდე კავკ-
ასიურია“.

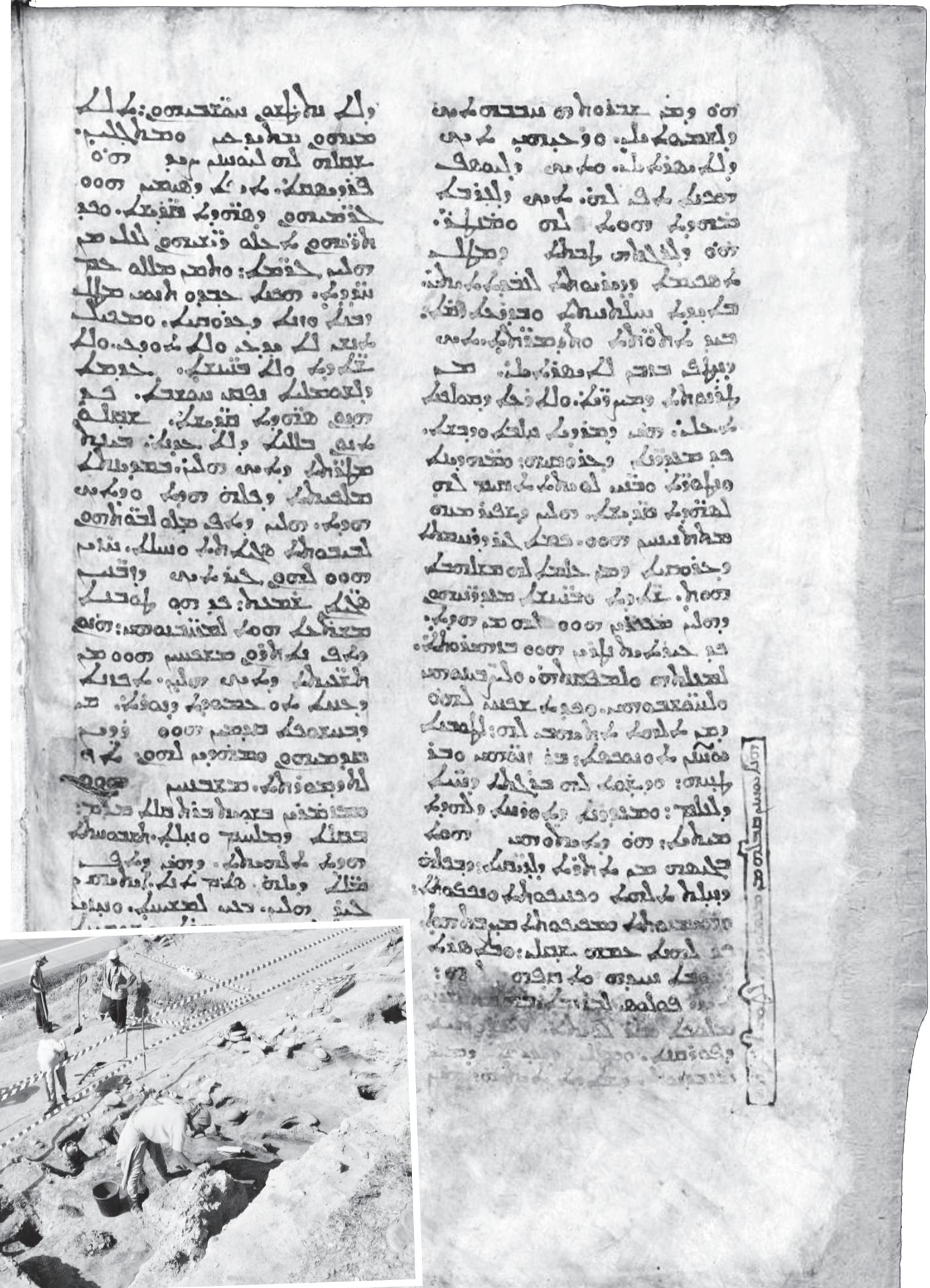
„პალ“ იძერიულად, ანუ
სვანურად ნათებაა, ღმერ-
თი ათასწლეულების განმა-
კლობაში წარმოედგინათ
ნათების, ელვის სახით. მატ-
რიარქატის ეპოქაში წინამ-
ძლოლი ქალი იყო და ადამი-
ანებს ღმერთიც ქალის სახ-
ით წარმოედგინათ. „პალ“-ს იძერიული დე-
დის სახელი „დი“ დართო — „პალ-
+ოა“ძალოვოთავისა (ასემთავით).

+დღი=ქალ-ლთაბეასა (სხიძილაციონი).
შემდგომ „ვ-იქცა“, „ფ-“-დ (ფარ-ად), შემ-
დეგ = „ხ-“-დ (ხანად). ლათინურ-ეკროპულ
ენგებში ტრანსკრიფციით ოთარგმნა „ქნ-
ად“ და საბოლოოდ მივიღეთ ქალდეა.

ურარტუში, ძვ. წ. ა. ალრიცხვის მე-6 საუკუნეში, არმენთა შემოსვლამდე იბერიელები ცხოვრობდნენ. ურარტუს სახელმწიფო ებრივი ზეობის ხანაში უკვე პატრიარქატის ეპოქა და ღმერთიც მეომარი მამაკაცის სახით წარმოედგინათ. ხალდიმ ფუნქცია იცვალა და გარდაისახა მეომარ ღმერთად – ხალდედ. სახელი „ხალდე“ სვანეთში ერთ-ერთ სოფელს ჰქონია.

— ამ ყველაფრიდან რა დასკვნის გაკეთება შეიძლება?

– დასკვნა ასეთია: რომელი ენითაც იხს-

ნება ეტიმოლოგიურად ტოპონიმი, ეთნონ-
-ონი, ეთნოსი, ეთნოგრაფიული ჯგუფი.

იმი, თეონიმი, ისინი იმ ერის კუთვნილებაა.
მაშასადამე, ფალდეველები იბერებია
და იბერიიდან არიან მიგრირებული. შუა
მდინარეთის კელზე პირველმოსახლეებმა
მიიტანეს კერაძიკის ფლორმები თავები ქვეშ
ნიდან, უძველესი კერაძიკის სამშობლო კო-

— ამის დამამტკიცებლად მხოლოდ რამ-

დენიმე მაგალითს მოვიტან:
„გარდე-წრე“ ფრანგულად, „გარდე-
წრე“ სვანურად.
„გეო“, „გე“ – მინა ბერძნულად, „გიმ“,
„გი“, „გე“ – მიწნ მეგრულად და სვანურად.
„ვაცუტუში“ – სიცარიელე ლათინურად,
„ვაცუტუში“ – სიცარიელე საქონქ.

„კუმ“, „კუიმ“ სიმუნჯე სვანურად.
 .ლინკელ“ — კუთხე გერმანულად, „ლინ-
 კელ“ — კუთხეში მიმწყვდევა სვანურად.
 „იმპეცილურ“ — უძეცარი ლათინურად,
 „უბეცილ“ — უძეცარი სვანურად.

„ლიօնდო – მოთიღვა ლათინურად,
„ლიბიდ“ – მოზიდვა სვანურად.
„რივერ“ – მდინარე ინგლისურად,
„რიველედვარი“ – სვანურად, „რივერ-დიდი“
მდინარე სვანურად.
„დევა“ – ქალიშვილი რუსულად, „დი-

ბოლო დროს ევროპელმა მეცნიერებმა
ენის წარმოშობის ადგილად კავკასია, კერ-
ძოლ, საქართველო აღიარეს, ამერიკელმა
მეცნიერებმა კი, სვანური დნბ-ის ანალიზით
დაასკვნეს, რომ იგი მიეკუთვნება უპრეცე-
დენტოდ უძველესი ცივილიზაციის შექმნ-
ელ ხალხს. ამიტომ ქართველი ერი, როგო-
რც უძველესი ცივილიზაციის სათავე, მსო-

— ბატონში აკაცი, თქვენებული სამეცნიერო თეორიებით საქართველო და ევროპა

— სწორედაც ასეა, დიდი გამყინვარების მერე, ეკრობის კონტინენტი და სხვა გეოგრაფიული ადგილები იძერებმა ათვისეს. ლათინო-ევროპულ ერებში იძერული სიტყვანია განვითარები და ყველა შემთხვევაში, ისტორიული ლოგიკა ჩვენს მხარესა.

„შენ – უკვდავების ჩამონადენო, მშვენიერებაც ხომ შენით ითქვა;
დადგება შენდა, ჩემი ნათელო – ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც

गुरुद्वारा गुरुगंध

എത്രുംതു,
ശ്രദ്ധചന്നു. കമലാതു

□ გზა ჟარბისეპონ

ათეულებიც, თითქოს ჩატარებულ გვააღმინებიც. — როგორ გაბედეს, რამ მოაფიქრათ უფროს ძიებს ჩვენი წყენინება... ერთი-ორი ბარაკი დარჩა. ორი ოჯახი დავრჩით — აქ აშენებულ კორპუსში ჩვენი ადგილი არ მოიძებნა. გლდანში, ახალნამონებულ, დიდ განაშენიანებაში შემოგვთავაზეს ახალი, სამოთახიანი ბინა. დედა გადაირია, გლდანში რა მინდა? შვილები ტურა-ძელას შევაჭმევინო, სირცებილით სად გამოვყო თავიო. ზევიდან უასასქეს, რახან იზოლირებული სახლარ ისურვეთ, ახია თქვენზეო. აქვთ, მეზობლად, ძევლ თბილ-ისურ ეზოში შემოგვთავაზეს საცხოვრებელი ფართი. დედამ სისარულით შემოკრა ხელი-ხელს, ქალაქში ვრჩებითო. შევკარით ბარგი-ბარხანა, რომელიც ერთ ხელის გულზე დაეტერდა...

შიველით ახალ გარემოში. გამიჭირდა შეგუება. ძველი ბუდე მერჩივნა, თავისი მორცეული გვერდებითა და სერვის-პონტჩიკა-კონოებით. ქარმა დაუბერა. ბაბუან-ვერას ბუსუსებივით დავიფარანტენით.

სახლიდან გამოვდივარ, ნეტა, კაცი შვილი არ იდგეს უბანში. მარტომ გავირბინო მონაკვეთი, მივიდე სკოლაში. გაკვეთილებზე ვხალისობ, დროის უქმად ხარჯვის კლასიკური მაგალითია, მაგრამ სასარგებლო იმითაა, რომ უშისამართოდ არ დავყიალობთ. გაკვეთილების შემდეგ, როგორც ყველა პატიოსანი ბავშვი, სახლში ვპრუნდები. უბნელ, ჩემპილა ბიჭებთან ურთიერთობა ჯერ ვერ ავანწყარონდან მათგანმა, ჩემი მისამართოთ, უხამსი რეპლიკა ისროლა იმ დროს, როცა ჩემთვის პატიოსნად სახლისკენ მივდიოდი და წინასწარ, სიხარულით მაზმორებდა იმის გაფიქრებაზე, თუ როგორ გადავშლი წიგნს და გადავშევე უთავო მხედრების, თავიანი დოულების სამყაროში. ეგრე არ უნდებეთქმა, ხელი წამოგავლენით წითელ, მამაპატურ, ნახვრეტებიან აგური რომელიც ჩემდა ბედად, იქვე კედლის კუთხეში იწონებდა თავს, გამზადებული ვანები ბიბლიასის თავისი მოსაცხანად. „ბირჟამ“ დამინახა აგურით ხელში, გაცეცხლებული სიფათით. არც ვაცემ, არც ვაცხელე, რეპლიკას ავტორისკენ მივყეცი აგურს მიმართულება. ფეხის კოჭი გაეკანრა ოდნავ სამაგიეროდ, მალევე დაგმებობდეთ... მაგრამ მაინც ვერ არის ყველაფერი თავის რიგზე დანიის სეფოში. ერთი უცნაურობა დამჩერდა: მარტოდმარტო წანწალი კონკრეტული მიზეზი, ალბათ, ფინანსური უკარისობა გლავთ, ქსეტობა. მეორეც ის, — მე ვარ ასეთი ტიპი. უფლება არ ფერ შუაშია. ჯოგად სიარული გულზე არ მეხატება. განსაკუთრებით, კანოოებაზე, „ამირანში“ მიხარია შესვლა. აქ მარტო ფორიე ისეთი, დაცემა; ჭერი მოხატულია ანგელოზებითა თუ ქველ ბერძნულ-რომაულ, იქნებ, სულაც, ბიბლიური სიუჟეტებით. აბა, მაგდენი მესმის? ბოლომდე ვერ გავუგე. ქველი სამყაროა. შესვლისთანავე, სულ მინდა ჭერს უკცირო. უარს არ ვიტყოდი, ღოლნდაც შემეძლოს, იქ გადასახლებაზე. კუთხეში, შემაღლებულია ცოტა, როიალი დგას, შავია, რა და შავდება, სეანსის წინ, იჯდეს ვინმე გზაკვალაბანეული და უკრავდეს, ნურც გაფრინდები, ნურც მოფრინდები. ხომ გითხარით, დაცემა ადგილია. ისე კუფროთხილდებო, ხაყინის მირთმევაც კი მერიდება. ასე მგრძნო, ზემოთ გამოსახულ, ლამაზ არსებებს ენეყინებათ. მათ არამინიერ იერსახეს ფერი გაუხუნდება. შეიძლება, საერთოდაც, გაქრენენ და მიმატოვონ. დავრჩები გამაგრილებელი წყლის, გამყიდველის ამარა. კინოს დაწყებამდე, კარგი მარჩიელობა — რა იქნება, როგორ იქნება. გული სიხარულით მიცემს იმის წარმოდგენისას, თუ როგორ აცნოტიმდება ეკრანი, თან ვიღაც ვირისთავს რა კარგად მოუფიქრებია: ჯერ კინოურნალს გაჩვენებებს. ეს იმას ნიშნავს, კარგ საჭმელს საუცხოო დასრულტი დაყყოლო.

ერთი პატარა ტანის ბებო შემოდის. ხელში ქველი უურნალ-
გაზეთები უჭირავს, ყიდის, ენადაა გაკრეფილი. შეუძლია,
ამ კაცს ერთდღოულად გასცეს პასუხი. სეანსის დაწყება-
მდე, გულმოდგინედ ცდილობს, გაასალოს პრესა. აი, გაი-
ლო დარბაზი. წამოვიმალეთ. მაყურებელი შესასვლელ
კარს მიანებდა. არსად მეჩქარება. ვუცდი, ვიდრე უკ-
ანასკნელი კინომოყავრული არ დატოვებს ფორის.
გზა თავისუფალია. შევდივარ... შევვარებული
წყვილები უკანა რიგებს იკავებენ. ხანში შესულები
და ასაკით პატარები შუა და წინა რიგებს ვავსებთ.
პრესა ბებია ციბრუტივით ტრიალებს, ნახევარ ფას-
ად გვაჩერებს ყავლგასულ უურნალებს, თან მოკლე
ანთოლაციას ურთავს:

ისა ამინი ტუალეტის ქაღალდზე ქაცერილი დღიური

(გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „ქართული სიტყვა“ №30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)

– შეიძინეთ უურნალი „ეპარჩი“, გაეცან-ით მსახიობების ბიოგრაფიას, ნუ ჩაიძირე-ბით უცოდინარობის ჭაობში...
ვს. – ხურდა არ მინდა, – აყოლებს გულმოს-ული. ბებო პრესა შეტევაზე გადადის: – არც მე მინდა ხურდა... პასუხობს, განიცმა-

შეკვეთის დროს მარტინ გულაძე მოგვიანებით მიაღება. ბიჭს ამუნათებს, უყიდე, ახალგაზრდავ, შენს კოხტა გოგოს მოდების უურნალი. საქორწინო ბეჭედივით ბევრს არ კითხოვ, სულ ორმოცი კაპიტო ლირს. იჩქარე, ვიდრე შეუტიჩქრება, არ ინანებ. სიძნელეში კითხვის და თვალიერების დრო არ გექნება... კავალერი წითლდება. გარეშემო ხალხის მზერა წვაპს, ეს აბეზარი ბებო მოიშოროს, არ დაუძიბს. მანითიან აჩიტიბს, ურნალს ართმე- ბეჭული თავის სიბერეზე. საბოთ ყავლა- გასულ გაზეთს აჩიტიბს მომავალ სიძეს, თან მოძღვრავს, სკამზე დაიფინეთ, არ გაცივდეთო.

გამოცემა 00-17 გვ

„შენ – უკვდავების ჩამონადენო, მშვინეურბაკ ხომ შენით ითქვა; დიდება შენდა, ჩემო ნათელო – ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც!“

ଶ୍ରୀତମନେତାଙ୍କୁ.
ଫେଲ୍‌ଟ୍‌ର୍‌ସିର୍‌ଜ୍‌ମା. ଫ୍ରେଣ୍‌ଡ୍‌ର୍‌ସିର୍‌ଜ୍

ମେଲିର ଶାଖାକ୍ଷରଣ

80-16 გვერდი 1

ნების, გზაზე ახალგაზრდა მამაკაცი მიიჩიქარის, აცტოთი, სატრიუმსთან შესახვედრად. გზის სანინააღმდეგო მხრიდან მანქანა გამოვარდება. მოკლედ, პირველი ავტო ხრამში გადაიჩიქება — მძლოლმა სული უფასოს მიაბარა. მეორე მანქანაშიც ახალგაზრდა კაცი ზის. მომხდარით დათორგუნულია. მომხდარში საკუთარ თავს ადანაშაულებს. განადგურებული ჯდება თავის „პიპიაში“ და მიდის. მდიდარი მამიკოს შვილია. ვიდრე ტრაგედია მოხდებოდა, კადრებში ნაჩვენები ყო გარდაცვლილის სასიყვარულო ინები შევარებულ გოგოსთან: ზღვის ნაპირზე სეირნობს. გოგო მირბის, ბიჭი მისდევს. როგორი მომენტია, იცით? — ანეკდოტია: ქათამი გარდის, მამალს გაურბის, თან მალიმალ უვან იყურება, ნაშეტანი არ მომივთქმის. ძარჩა პრაიის გასახოვოში მოიხსენებდება?..

კიდელი. თინაკ ა ლიკონი გამოსტეულია თინაკ-ლთა „ბარიშანა“ი. ინჭყბა ალერის და „თვრა-მეტი წლის ქვემოთ ფილმზე არ დაიშვები“-თ. ბიჭის ადგილას ჩემი თავი წარმოვიდგინე. ავარიაც მე მომივიდა. გოგომ გაიგო შეყვარებულის, ესე იგი, ჩემი, ცეტიანთ გოგიას სიკვდილი. ცრემლებს ალვარლვარებს. დარღისებან არ იცის, თავი რა ხეს ახალოს. ბედის ირონით, ბიჭს გაიცნობს. სწორედ იმას, ვინც მისი პირველი შეყვარებულის ტრაგედიას შეესწრო. ისევ გაჩაღდება რომანი, ჰაიპური. გოგო „გასწორებულშია“. რაღა თქმა უნდა, ის ანუ მე, აღარ ვახსოვარ. ბოზი, — გავითიქირე და მის ჯიბრზე, მეორე სატრფოს ადგილი დავიკავე. გამალებული ვანა დაგურებ მოხალულ მზესუშიორს. გაფაციებული შეკვრულ ეკრანს. კადრში ჩავჯექი. დახმა ბედის შეხანგაბას. გოგო თავის სახლში მეპატიუშება — მშობლები უნდა გამაცნოს. შეკალე მათი ეზოს კარი. მამამისმა იცის, რომ მდიდარი ფაბრიკანტის შეილი ვარ. ფიანძაზად მეგება, ლაქლაქებს. სიტყვა ქორნინებაზე ჩამოაგდო. კისადილეთ, საუკეთესო კისე გადავკარით. გოგო თავის ოთახში შემიძლევბა. აღბომს ვათვალიერებ. ჩემდა საბედისნეროდ, თვალი მოვკარი ახალგაზრდა ბიჭის სურათს, რომელიც ჩემი დაუდევრობისა თუ წვრის გამო, დაილუპა.

— ვინ არის ეს კაცი? — ვეკითხები. გოგო მპასუხობს, არაფერს მიძალავს, „მოსული პონტია“. სევდა მოერევა. ოვალურებმლიანი მიყვება თავისი ვწებიანი სიყვარულის ისტორიას. მზესუმზირის კნატუნს მოვუმატერას ვერჩი. ვყვარებივარ ამ ბოზს. მეორე შეყვარებული, ანუ მე, ვიწყებ გოდებას. ვარ ერთ ამბავში. გოგოს არაფერს კუმხელ, ვემშვიდობის, თავზარდაცემული ვტოლებ იჯახს. კაცი დავლუკებ ჩემ დაუდევრობის. ამასაც არ დავჯერდი. მის „ნაშააც“ დავეპატრონე. კაცი მევია მე ახლა და ქუდი მხერავს? მივდივარ სასწავლო-საფრენ აეროდრომშე. ვჯდები სამოსწავლო თვითმფრინავში. დავქოქე. ავიჭერი მაღლა, ღრუბლებში, მაღლა, სულ მაღლა. მევრდჟე მიხავი მახატია. მინიდან დისპეტჩერი მაფრთხილებს, ძირს დავეშვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, საწვავი გამომელევა, სულაც ავფეოთდები. თოთმის ყველაფერი გადაწყვეტილია. გასაღები გადავატრიალე. ძარავი გამოვთე. აპარატი ძირს ეშვება, მინას ენარცხება. მოვკვდი. მორჩა კინ. წადით სახლებში.

უკავი მომავალში დაიდო სავსენი მიდიან. ფიქრები გარებულები, რა ფერის სალებავი შედებენ კარტანჯრებს, რომელ კუთხეში დადგამენ ტელევიზორს. დედას ისეთი დამაჯერებელი საუბარი აქვს, კაცს რომ ცხოვრებაზე ხელი ჰქონდეს ჩაქნეული, სიცოცხლისკენ მოაბრუნდებს — შთაგონების უდიდესი ძალა აქვს. როგორ მიხაროდა ინტერნაციის დატოვება, მაგრამ რა დავიჭირე ხელში — ქუჩაში ხეტიალის, დგომის სურვილის გამონტერას დრო უნდა. თქვენისთანა ათასია. ამდენა მოგითმებიათ, ცოტა მაღლოვეთ ჯერ თქვენც „სუ“ და „მეც“ „სუ. ერთ შვევნი ერ დღეს, სადაც თითო დაადგიბო, ნებისმიერ ადგილას, იქ გაგიჩარხავთ ბინას. ახალწევე ულობას როცა იზემიქებთ, არ გამოგრჩეთ ჩემი მოწვევა...“

სულელები, იმედით სავსენი მიდიან. ფიქრები გარებულები, რა ფერის სალებავი შედებენ კარტანჯრებს, რომელ კუთხეში დადგამენ ტელევიზორს. დედას ისეთი დამაჯერებელი საუბარი აქვს, კაცს რომ ცხოვრებაზე ხელი ჰქონდეს ჩაქნეული, სიცოცხლისკენ მოაბრუნდებს — შთაგონების უდიდესი ძალა აქვს. როგორ მიხაროდა ინტერნაციის დატოვება, მაგრამ რა დავიჭირე ხელში — ქუჩაში ხეტიალის, დგომის სურვილის არ გამარჩია. ვზივარ ოთახში, წიგნებს ჩავკირატებ. ერთო-ორჯერ დედამ მითხრა რას ჩიმჯდარხან სახლში კრუზითი. ღმერტონი, წიგნების კითხვა არაა ურიგო, მაგრა ამ ადგიდი, წაადი ქუჩაში, ქუჩის ცხოვრების ისტავლე. საშიში და მოლიკულია მისი გზამისას მოხანალორი ლო კრატა მომარალში დაიდო.

კადრში ჩნდება ისევ ის უპედური გოგო. იმედია, კიდევ გაიცხობს მესამეს. ის მესამე მე არ ვიქნები იმიტომ, რომ კინო დამთავრობა.

ძირი ჩე არადა, მოძვალი კველ
შენ მოგატყუუბს, გაგაცუცურაკებუნ. გატყ
ობ, ამქეცყიური არაფერი გცხია, ზეცაშ
დაფრინიაკო...
აულის სიორმეში ვათანები მშობალი...

და.
გარეთ გამოვდივარ. ეს კინო სასჯელია – ბოლოს მომიღებს. იწყება ჩემი ტანჯვა. ასეთი ფილმების ყურებისას მოელი თვევები ფინთად ვარ. ხშირად მასესენებს თავს კადრში მომხდარი ტრაგედიები. ვგლოვობ, ვდა-
გულის სილინიერი ვერაბინი იძოიებს მაგრამ რა ვენა, ჭირის დღესავით მშულ ქუჩა. მიყვარს კინო. მინდა ვიყო პაბას ვენა ხში, რომელიც კინოს მირჩევნია და კადერ მესამე – სასაფლაოზე მივეჩვივ ხეტიალს მგონი, მართლაც გავრეცეც!

დღესავით ნათელია, დედას არ უნდა, როცა ახალ ღლავს გამოიჭერს, ვესწრებოდე და და მათ ლაპარაკს ვისტენდე. ფულს ტოვებენ, მიდიან. მე ისევ ვიწყებ ენის ტარტარს:

— ქალო, რას შვერები, რა ბინის მიმცემი
და ამათი ქალაქში ჩამწერი ხარ. სახლმარ-
თველობაში გატყუბებენ, ფულს გართმევენ.
ბოლოს, თვითონ სუფთუბი გამოვლენ, შენ
გაგწირავენ...

ს მეზობელთან. ვრჩები მარტი. ვზივარ ბაიუშივით. მიკვირს ჩემი თავისი. ნებისყოფა მყოფნის, წიგნი გადავშალო და წავიკოთხო. მართლაც და, რას ვზივარ?! იქნებ, გავიდე გარეთ, ქუჩაში. რას ჩავირკიტებ ამ მაკულატურას. ვინებ მაინც მყავდეს დამრიგებელი, ან მათობით მადგეს თავზე, ან მექონდეს იმის გააზრების ნება, წავიდე, მაგრამ უღონო და უმარისი გახლავართ. ვერ გეტყვით, რამდენად გამართლებულია ჩემი საჭირელი. ერთ ანკესზე წამოგებულს, დაუსახელა დედამ რა თანხა, კლიენტი გავარდა გახარებული ფულის მოსატანად. გავედევნებ. დავენი. წინ გადავუდექი. გავაფრთხილე: „ქალბატონო დეიდა, გემუდარებით მომისმინოთ, წადით ოქვენს გზაზე, უკან ან ნუ მოძრუნდებით. ფული არ მოიტანოთ, იცოდეთ, ერთ კაბიკასაც ვერ მიიღებთ, ინახეთ. დაკარგავთ, რაც წალებით მოგიირგვებიათ. ქალბატონმა შემომხედა ეჭვისოთვალით. არ მოეწონა ჩემგან წაკითხული „წოტაცია“: „იცი, ბიჭუნი, წადი კოჭი გააგორე. დიდების საქმეში ნუ ერევი. ჩვენ ვიცით, რასაც ვაკეთებთ...“

„გოიძია“, აბა, რა არის ეს ჩემახალა. უაღმორო განახათ ერთი, რა ხდება ჩვენთან: მოდიან დედას დაქალები, დაქალების კავალები. მათი დევაზია: „დღეს ვართ, ხვალ არ ვიქნებთ. ბოლოს ოთხი ფიცარია, იმას-აც ჭია ახამუჯებს!“ კამპანიას უერთდება ხუჭუჭოთმიანი უანა.

ვლო ხელი. ისეთი ქოქოლა მიაყარა მყიდველებს, უკანმოუხედავად მოკურცხლეს. სულაც შიძმილით ამომწყდება სული, მთელი ქვეყნის სიმდიდრე რომც შემომაძლიონ, ოხრად დამრჩესო. ის მიწაში იდოს, ეს უკრავდეს, ხალხს ართობდეს, ვერ მოგაროვით. იდოს, უანგმა შეჭამოსო. ასევე დაიფრინა მდიდარი, უშვილო ცოლ-ქმარი ჩემი პატარა დის, მარიამის გამო. ყიდვასავით გამოდიოდა, აბა, რა. ამათაც გადაუბრიალა თვალები, თქვენი საფულე, თუმნიანებით ერთ ადგილას ამოისვით, აქედან დაახვიეთ, ვიდრე ლაპაზები ხართო....

კვირაში ერთხელ, დაბარტბულივით გადმოიღეს დედა გარმონს, წინ დაიდეს, იწყება მოთქმა-გოდება. კოხტას, თავის ქმარს, მამარტებს იხსენებს, რომელიც ბუნდოვნად მახსოვებს: რად წავარედი, სად წავედი, ვისათ წავედი. ვის შემატოვე სამი შვილით? აფსუს არა, მიწა გჭამდეს, გულშე მიწა გეყაროს? უშენოდ შე არ მზეობს, დღე არ დცეოს, პურმა გემო დაკარგა, წყალი წყურებლს ვერ მიკლავს. სასა ასამართალი, თასა ჯურის ძალი, მამაძალი, ოხერი, ბოროტი, გულღრიმი მიწას ამძიმებს. ადექი, ბიჭი, გაიარე და ჩვენც გაგვახარე, დაუკარი გარმონზე. ესეც კვდება, შენზე დარდით ხმას არ იღებს. დაუკარი ლოთიანი, მთელმა უბანმა გაიგოს. ჩემი მოუნედებელი დარდი ხარ, კოხტაც, დაუკარი, ვახტოს თვალები რომა აქვს მონ კურული, ვის რა ავნოს, თავისი საცვალა ენით, შურითა და ბოლმით, გული გაუსვდეს. ნეტა, მართლაც წამოგახედა. შეგახედა, ხომ გინდა იცოდე, შენი ცოლ-შვილი როგორა ცხოვრობს? შენი შვილები რამხელები არიან? შენი ბიჭი გაიზარდა, ენაცვალოს დედა. ისეთი ჭვევანია და ნასწარლი, მეორე არ დადის მაგისთანა დედამინის ზურგზე. შენი გოგობი, მოუკვდათ დედა, ისეთი ლამაზები და ხელსაქმეში ისეთი განაფულები არიან, მზეს ეუბნებიან, შენ დაბლა ჩამოდი, ჩვენ უნდა გავან-

അതന്നു...
അം ദർശാ, മേന്തരേ നീതാബ്ദി വഴിവാൻ. ലാമി-
സാ, ചുഡാദ ഗാഘ്രേഡ്. ഗ്ലോബ് സിൽഫുപ്പേറി മുക്-
മേജ്ഹേഡ്, സാങ്കാ ആദലാദുലേഡ്. ദർണംഭ ആ-
ധ്യാനം താവാ ക്രൈസ്തി, സ്വർഗ്ഗാനാത, ക്ഷേത്രഭൂ-
മാന്ത്രികാ-ഗ്രാഫേഡ് ഗാമാരന്റെ, മാഥിനാട്ടു ശേഖ്-
ഞ്ചുളി? അമാറ ഗാവിന്റുജേപ്പി. ദേഹം ഗാമനത്തി-
ശുലാ, വിനു അലാപാരാക്കുംബ്, അട വിചു. താവിസാം-
ആറ്റേലിംബ്:

„შენ – უკვდავების ჩამონადენო, მშექნიერებაც ხომ შენით ითქვა; დიდება შენდა, ჩემი წათელო – ქართულო სიტყვავ, ქართულო სიტყვავ“

ვაჟა ფშაველაძე

ლეიტ ტექნიკ ტექნიკ.
ქელის ჭუპა. ჭრილის ჭუპა.

■ □ არა-ჩვეულებრივი გვარი

ეპლის სურნელით გაპრუებული ალ პარიზი

„სახენაირავი კაცის“ ვერაბა

„სახენაირავ კაცსა“ და „ნათლიმამას“ შეუძლია, საათობით სიყვარულზე იღაპარაკონ, თუმცა ყოფილ შეყვარებულებზე ერთი აუგი სიტყვაც არ წამოსცდება... ალ პაჩინომ ჩინებულად იცის, რომ ქალები მასზე ჭკუას კარგავენ.

„ქომშონს ლეონარდო დი კაპრიო, ახალგაზრდობაში მეც ასეთი ვიყავი და მეც, ლეონს მსგავსად, სექს-სიმბოლოს მიწოდებდნენ. ასი წლის წინ, მართლაც, ბევრ ქალს ვუყვარდი“, – ამბობს 74 წლის ჰოლივუდული, რომელიც ქალთა გულთაპურობელად მანამ იქცა, ვიდრე ვარსკვლავის სახელსა და ჰოლივუდურ დიდებას მოიხვეჭდა.

„ქშირად დასაინებელი ადგილიც არ მქონდა, თეატრში მეძია, ან ლაქეს მეგობრებითავადი. ზოგჯერ ეს მეგობრები ქალები იყვნენ“, – იხსენებს მსახიობი, რომელიც აღიარებს, რომ ყოველთვის რომანტიკოსი იყო, გრძელ სასიყვარულო წერილებს წერდა და შეყვარებულებთან შესახვედრად ფანჯრიდნაც ძვრებოდა.

„წერა რომ მეხერებოდეს, სხვა საქმეს ხელს არ მოვიდებდი. ერთხელ, ქალს, რომელიც ქალან მიყვარდა, წერილს ვწერდი, მაგრამ ეს ნამდვილი წამება იყო! საათი დავხედებ და აღმოჩნდა, რომ 5 საათი გასულიყო. ის წერილი არც გამიგზავნია“, – ღიმილით ამბობს ვარსკვლავი.

ალ პაჩინო უმაღლ საჯაროდ გამოტყდება ყავის სიყვარულში, ვიდრე ქალისადმი გრძნობას აღიარებს – თავის ურთიერთობებს მუდამ გულდასმით მაღავდა და არც დღეს სიამოვნებს იმის ახსნა, თუ რატომ არ მიყვანა საქორწინო საკურთხეველთან ერთი გულისხმორი მაინც.

„შეიძლება ითქვას, რომ არაერთხელ ვიყავი დაქორწინებული. მე ხომ რამდენჯერ მე მქონდა სანგრძლივი, ღრმა და სერიოზული ურთიერთობა ქალებთან. შესაძლოა, ერთი-ორჯერ შევცდი... მამაკაცებს ერთ რჩევას მივცემ: თუ შვილის ყოლას გადაწყვეტინ, კარგად აწონ-დაწონონ, მათი შვილის დედა ვინ უნდა იყოს“, – ამბობს ალ პაჩინო.

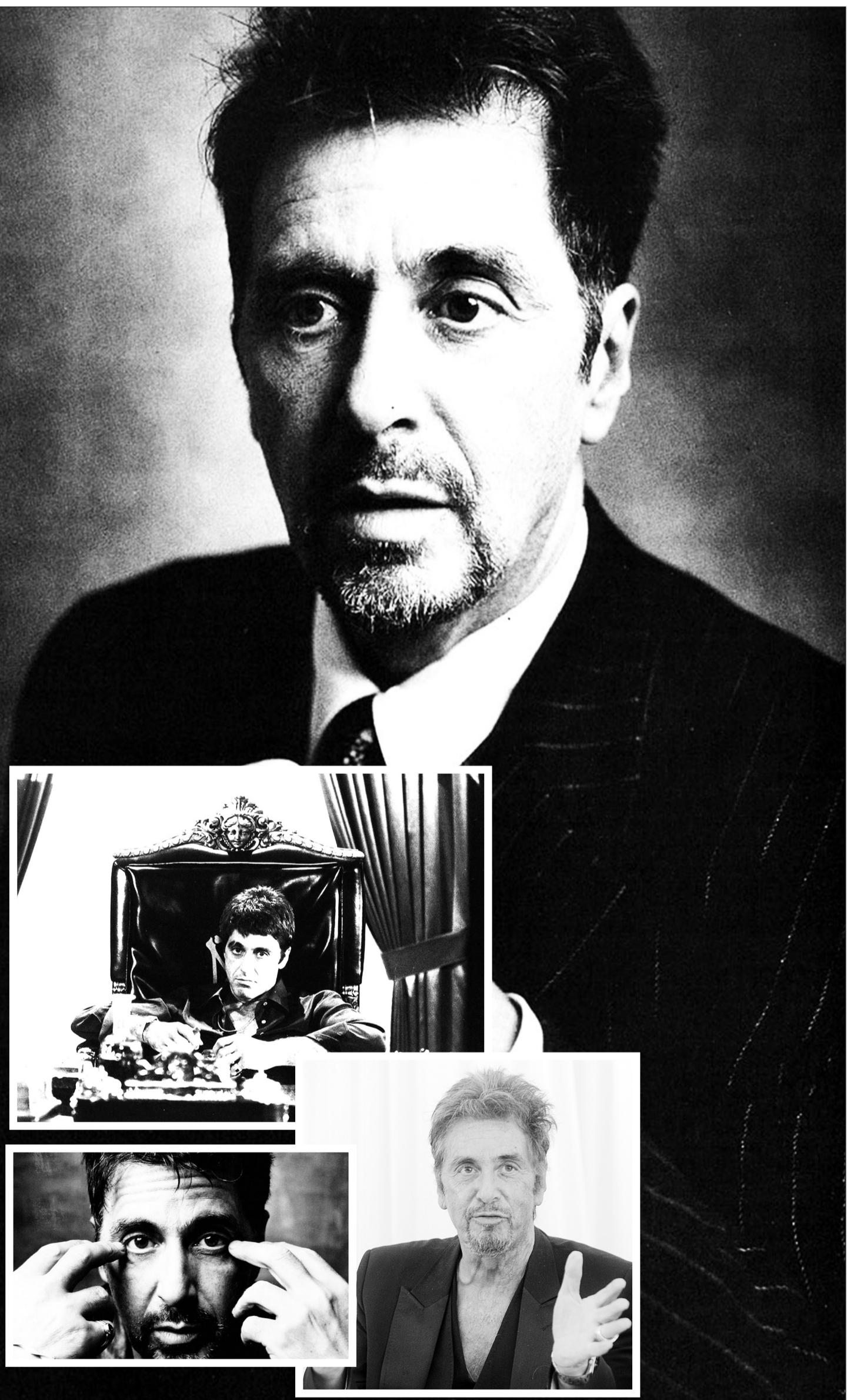
ალფრედო ჯეიმს პაჩინო 1940 წლის 25 აპრილს ნიუ იორკის კრიმინალურ რაიონ ჰარლემში დაიბადა და ბრონქსში გაიზარდა. წარმოშობის სიცილიელია. ამიტომ გასაკვირიც არაა, რომ ბავშვობაში ჩჩუბისთავი გახდდათ. მეგობრები „სონის“ ეძანენ, თუმცა მოგვიანებით, მეტსახელი შეცვალა – ალი თეატრმა გაიტაცა და „მსახიობად“ იქცა. ამ გატაცების გამო, სკოლა, პრაქტიკულად, მიატოვა და ინგლისურის გარდა, ყველა გამოსაშვები გამოცდაც ჩაგდო, რის გამოც დედასთან სერიოზულად იჩეულა და სახლიდან წავიდა.

იმისთვის, რომ სტრასბერგის სტუდიაში სწავლის საფასური გადაეხადა, მომავალი ვარსკვლავი ყველანარ სამუშაოზე თანხმდებოდა – დამლაგბლადაც უმუშავია და ფოსტალიონადაც.

1969 წელს, ფორმში – „მე, ნატალი“ ალ პაჩინოს კინოდებიუტი შედგა. ამბობს, რომ 1970-1975 წლებში რომანი ჯილ კლეიბერგთან ჰქონდა. შემდეგ კი, – დაიან კიტონთან, რომელიც ფილმ „ნათლიმამაში“ მისი ცოლის როლს ასრულებდა, თუმცა 1973 წელს, ურნალისტი გაი ფლეტლი წერდა, რომ პაჩინოსა და კლეიბერგს შორის არა დაიან კიტონი, არამედ, თუსდევ უკილდი ჩაგდა. 1974 წლიდან მოყოლებული, ერთმანეთს დროდადრო ხვდებოდნენ და შორდებოდნენ, მათი გზები საბოლოოდ ფილმ „ნათლიმამა 3“-ის გადაღებებისას გაიყარა, როცა დაიანმ პირობა წაუყნა: ან დავჭორინდეთ, ან დავშორდეთ.

ვიდრე ავტომრბოლელ ბობი დირფილდის მთავარ როლზე დამტკიცებდნენ (19-77 წ.), ალ პაჩინო კიდევ ფილმში გადაიღეს. ზემოხსენებულ ფილმში პატრიკიონიბას შეეცარიელი მსახიობი მარტა კელერი უწევდა.

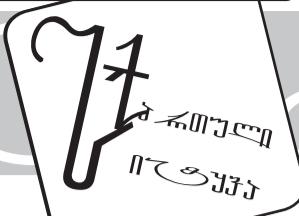
მათი რომანი როგორლაც შეუმჩნევლად დაიწყო. გადასაღებ მოედნზე ალის ტემპერამენტიანი გამოხდომებისა და მარტას რეაქციებისთვის განსაკუთრებული ყურადღება არავის მიუქცევია. სიდუმლო მხოლოდ მაშინ გამჟღავნდა, როცა წყვილმა

„შენ—უკვდავების ჩამონადენი, შშენიურებაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემ წარულო—ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა“

კარა კარა

ლეიტურისტურა.
ქართული კულტურა.

■ არა-ჩერულეპრიზი გვერდი

ვა-18 გვერდი

ცხოვრება ერთ ჭერქვეშ დაინტენცია.

ეს რომანი ტაიფუნს ჰქონდა — შეცვარებულები გრძნობების საჯაროდ გამომჟღავნებასაც არ ერიდებოდნენ, თუმცა ქორწინებაზე კრინტიც არ დაუძრავთ — ეტყობა, მეტისმეტად განსხვავებული ხასიათი ჰქონდათ. მათი რომანი ხანძივლე აღმოჩნდა, თუმცა თბილი და მეგობრული ურთიერთობა განშორების შემდეგაც შეინარჩუნეს.

ქალებმა ალ პაჩინოს ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს. ვარსკვლავის აღიარებით, ზოგჯერ სიყვარულს სერიოზული ნერვული დაძაბულობისგან უხსნია.

„სახენაიარევ ვაცში“ გადალება ძალიან რთული იყო. სულ შეშლილობის ზღვარზე ვიყავი, მაგრამ სიყვარული მეხმარებოდა. იმ პერიოდში თავდავიწყებით მიყვარდა. ცხოვრებაში ასე სულ რამდენჯერმე მყვარებია“, — ამბობს მსახიობი. ქალი, რომელისადმი სიყვარულიც ასე ეხმარებოდა, ბევერლი დ'ნჯელო იყო, რომელსაც პაჩინო 1996-2003 წლებში ხვდებოდა. ბევერლიმ მას ორი შვილი აჩუქა: ანტონ ჯეიმსი და ოლივია როუზი.

ეფექტური მარტას შემდეგ, პაჩინოს ცხოვრებაში სამსახიობო ხელოვნების პედაგოგი იან ტერანტი გამოჩნდა, რომელთანაც ვარსკვლავს ქალიშვილი ჯულია-მარი შეეძინა.

2005 წელს ალის გული არგენტინელმა ლამაზმანმა, ლუსილა სოლამ მოინაბირა, რომელიც პაჩინიზე 40 წლით უმცროსია. წყვილმა ერთმანეთი წვეულებაზე გაიცნო.

„მეგონა, რომ მასთან ურთიერთობა რთული იქნებოდა, თანაც ის სახელგანთქმული მსახიობია, მე კი... თავიდან მეგობრები ვიყავით, შემდეგ, შვილებმა დაგვაახლოვეს“, — ისენებს ლუსილა.

როცა პრეს პაჩინოს პკითხა, თუ როგორ წარმოუდგენი ლუსილასთან ურთიერთობების შედგომი განვითარება, მიუგო, რომ „მთვრალია“ ლუსილას სიყვარულით და მასში ყველაფერია, რაც ოდესმე სდომებია, რომ ქალში დაენახა...“

„დაქორწინებული არ ვყოფილვარ და საეჭვოა, ეს ოდესმე მოხდეს, — ამბობს ვარსკვლავი, — თავად ქორწინების იდეა არ მე-ძიტავება“.

გავრცელებული ცნობით, ალ პაჩინოს სატრუქოებს შორის იყენებ ამერიკელი მიმღერალი, მსახიობი და მოცეკვავე ენ მილერი, ამერიკელი მსახიობი კეტლინ ქუნილენი და თავად მერილ სტრიტც. თავის არჩევანს ვარსკვლავი გარკვეულ კანონზომიერებასაც კი უკავშირებს:

„იმ ქალების უმეტესობა, რომლებთანაც ვცხოვრობდნა, მსახიობები არიან, თუმცა ყოველ ჯერზე საკუთარ თავს სიტყვას ვაძლევდი, რომ მსახიობს მეტად აღარ შევიყვარებდი. ზოგჯერ ისინი მეტნებოდნენ: „შენი გულისთვის მზად ვარ, კინო მივატოვოთ... ვითომ, რატომ? არ არს საჭირო ჩემს გამო მსხვერპლი გალება. სისულელე...“...

თავისი ცნების ქალზე საუბრისას ალ პაჩინო საკმაოდ კატეგორიულია: „არ მჭირდება ლამაზი ქალი, რადგან ფულით ნები-შეიერ გარეგნობას ვაჩუქებ. არ მჭირდება მდიდარი ქალი, რადგან ისედაც ყველაფერი მაქვს. არ მჭირდება ალერსიანი ქალი — ჩემი ფულის გამო ყველა ასეთად იქცევა. წესიერი ცოლი მჭირდება, რადგან ერთგულებასა და პატიოსნებას ფულით ვერ იყიდი“.

1992 წელს, ალ პაჩინო „ოსკარი“ მიიღო ფილმისთვის „ქალის სურნელი“, სადაც უსინათლო პოლკოვნიკს თამაშის, რომელსაც თვითმკვლელობამდე ცხოვრებისგან საბოლოო სიამოენების მიღება განუზრახავს. განზრახვის შესრულებაში კი ხელს ხელმოკლე სტუდიურთი უშლის, რომელიც მე-თვალყურედ მიუჩინეს. ეს ორი განსხვავებული ადამიანი ორ დღეში მხოლოდ კი არ დაახლოვდება, არამედ, ერთმანეთისგან ბევრ რომელსაც ისწავლის.

ქალების გულთამბყრობელი ჯერტლმენი დღესაც ქალის სურნელითაა გაბრუებული...

ଓଡ଼ିଆ

ჭიდაობის ლეგენდას, უშანგი (უშო)
კუზანაშვილს

დასჭეუქე, ჩემო კალამო,
არ მოგეყიდოს გულს ჟანგი,
ამ ლექსით ცისკარს დაგიფრთხობ,
კუზანაშვილო უშანგი!
გაუას მთებიდან მოვდივარ,
გულს გადვიყაროთ ნუხილი,
ჩაგსხდეთ და ღვინო დავლიოთ...
დაგატყბო ლექსს ქუჩილით.
ბერიკცი ვარ ჟშველი,
მთა-ბარი ჩამებარება,
ალალი იყოს ამ ლექსის
ზეცაში გაელვარება.
ღვინო დამისხით, ლომებო,
საქეიფოა ამინდი,
სიცოცხლის ნიაღვარი ხარ,
ფალავანი და რაინდი!
შენს ქართველობას ამშვენებს
საქმენი სადევგმირონი,
ო, თვალებიდან გელვრება
უფლის მადლი და მირონი...
მთვარეს აგრძელავ ცისკარზე,

დავით ტიგინაშვილი

အာမ်ဖုန်း ပေါ်လေ့လာတော်ဘဏ်

გაბრიელის

ମେଉର୍କେ ପ୍ରିସ୍କ୍ୟୁନ ସିୟାର୍ଜୁଲିତ
ମିଗ୍ନିଟ୍ରେନ ରାଶିତ,
କ୍ଷାରତ୍ୱେଲୀ ବାର,
ମାଦ୍ରାମ ସମ୍ଭେଦ ଫ୍ରେର୍ଜପଥି,
ସାକ୍ଷାରତ୍ୱେଲୀ ଗାଢ଼ିନ୍ଧିନ୍ଦେବା
ମେର୍ରେ, ମାଶିନ୍,
ତୁ ମିଶିକୁଳେ ଆରହିବେ
ଏରୁବାନଶି.

ବିଜ୍ଞାନ

ରୂପଗର୍ବ କୁଣ୍ଡଳୀ
ରନ୍ଧର ରାଜମହିଳାଙ୍କ ପାଦମୁଦ୍ରା
ଶବ୍ଦରେ କଥା କଥା
ଶବ୍ଦରେ କଥା କଥା

၁၃

ჩვენი მტრები
ქვებს გვესკოიან, ქვებს,
ვერ გვიშველის
ანი ვერა წამალი,
რაჭულად თუ
დაუმატე „ქვეს“,
წარმაგალი არის
ქვენარმაგალი.

საქართველო

ნეტა, როდის მოვა გონს,
ყველაფერზე
თვალი უცებდ დაჭუტა,
სიტყვას „გამოკლივდაო“
რომ ვამბობთ,
რის ქლიავი? –
ხალხი გამოჭანჭურდა!

୩୫୯୦

რაც შენგან მმართებდ
განა, ვალია?
არა, უძრალოდ,
განავალია.

3069 310

მესა მის

સુર્ય

၁၀၈

ତକିଲ୍ଲିଶିଳ୍ପ
ବିରାମିଲ୍ଲି
ପ୍ରଦିନିପୁରି
ଶାଶ୍ଵତଧୟଗ୍ରହି

ଭାରତୀୟ ପାଦିକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିର ପାଦିକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିର ପାଦିକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିର

ISSN 2298-0024

მთავარი რედაქტორი: პენსულ ჩარგვიბინი
მთ. რედაქტორის მოადგილე: ვანო აკვლიაშვილი
სარედაქციო კოლეგია:

სარედაქციო კოლეგია მოიცავს შემდეგი ადამიანები, რომელთა მიერ მიმდინარეობს მთავარი რედაქტორის მოადგილის მოვალეობა:

სარედაქციო კოლეგია

ମେଡ଼ିଆ-ଜ୍ଞାନୀୟରୁଙ୍କୁ ମହାରିପା କବିତାରେ,
କାନ୍ଦିଲା ଗମଣିତିପିଲା, କାନ୍ଦିଲା ବେରିକାଶୁଣ୍ଡି,
କାନ୍ଦିଲା ଲୋହାନିପିଲା.
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏହା ଓ ଫୁଲିକୁଳରେଶପାନରୁଙ୍କୁ
ଖୁରା ମହାରିପାଣ୍ଡିଷବୀଣ୍ଡି.

ବାର୍ଷାତିଥି
ରାଜୀନାମିଶ୍ରକିରଣପାତ୍ରଙ୍ଗ
ରାଜୀନାମିଶ୍ରକିରଣ
ପ୍ରେସ୍‌ରୁହି
(ସାଧାରଣାବାକ୍ତାଏଣ୍ଟ
ପ୍ରସାଦପତ୍ର) ୩୦୦.
ରାଜୀନାମିଶ୍ରକିରଣାତ୍ମିକ ନେୟାମ୍

ମିସାମାରତୀ:
26 ମାଇସି
ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୧ ଶୁଭ
ତିଥି: ୨୭୨-୬୩-୯୦

E-Mail: qartulosityva@gmail.com